

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2022

aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

sihtasutuse nimi: Integratsiooni Sihtasutus

registrikood: 90000788

tänava/talu nimi, Linda tn 2

maja ja korteri number:

linn: Narva linn

maakond: Ida-Viru maakond

postisihnumber: 20309

telefon: +372 6599021

e-posti aadress: info@integratsioon.ee

veebilehe aadress: www.integratsioon.ee

Sisukord

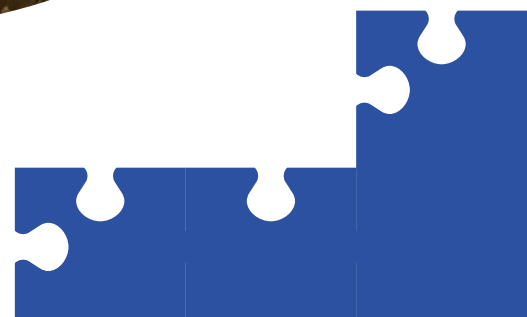
Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	56
Bilanss	56
Tulemiaruanne	57
Rahavoogude aruanne	58
Netovara muutuste aruanne	59
Raamatupidamise aastaaruande lisad	60
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	60
Lisa 2 Raha	62
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	63
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	64
Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad	65
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	66
Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	66
Lisa 8 Annetused ja toetused	67
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	67
Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused	69
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	70
Lisa 12 Kasutusrent	70
Lisa 13 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	70
Lisa 14 Tööjõukulud	71
Lisa 15 Muud kulud	71
Lisa 16 Seotud osapooled	71
Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva	72
Aruande allkirjad	73
Vandeauditori aruanne	74

Tegevusaruanne 2022

Integratsiooni
Sihtasutus

Missioon

Integratsiooni Sihtasutuse missioon on valdkonna kompetentsikeskusena toetada lõimunud ja sidusa ühiskonna kujunemist.

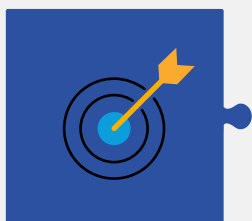
Raamdokumendid

- Sihtasutuse strateegia aastateks 2020–2025
- Sidusa Eesti arengukava 2021–2030
- Üleilmse eestluse tegevuskava 2022–2025
- Ida-Virumaa programm

Rahastus

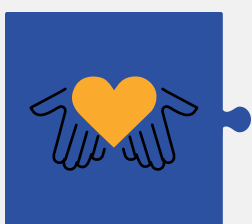
- Riigieelarve
- Euroopa Sotsiaalfond, projekt „Eesti ühiskonnas lõimumist toetavateks tegevusteks toetuse andmise tingimused“
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, projekt „Eesti keele õpe kolmandate riikide kodanikele Eestis“
- Rootsi Instituut, õppeprogramm „The Swedish Institute Academy for Young Professionals“
- Annetused

Peamised sihtgrupid

- Teistest rahvustest Eesti püsielanikud
- Väljaspool Eestit elavad rahvuskaaslased
- Eestisse saabuvad uussisserändajad
- Eestisse tagasipöördujad

Kuna lõimumine on alati mitmepoolne protsess, on Integratsiooni Sihtasutuse tegevused suunatud ka eesti emakeelega inimestele ja laiemale avalikkusele eesmärgiga toetada lõimumist ja kohanemist soodustavaid hoiakuid ning kaasata kõiki ühiskonnagruppe.

Väärtused

- Avatus
- Usaldusväarsus
- Hoolivus
- Tulemuslikkus

Tähtsaid numbreid

12 200

klienti on liitunud sihtasutuse iseteeninduskeskkonnaga

9700

inimest sai nõu keeleõppe ja Eestis kohanemise teemal

5393

osaluskorda oli Tallinna ja Narva eesti keele maja korraldatud 360-l keelepraktika üritusel

4403

ajutise kaitse saanud ukrainlast oli aasta lõpuks asunud õppima eesti keelt

2457

õppekohta pakuti eesti keele kursustel Tallinna ja Narva eesti keele majas ja sihtasutuse keeleõppepartnerite juures, neile lisandusid kursused ukrainlastele

1751

korda osaleti keelekohvikutes üle Eesti

1596

inimest osales välis-päritolu püsielanikele ja uussisserändajatele mõeldud paindliku lõimumisprogrammi kultuuriõppemoodulis

738

külastust tehti veebipõhises suhtlusprogrammis „Keelerulett“

675

keelesõpra harjutasid „Keelesõbra“ programmis omavahel eesti keelt

640

inimest sai infot Eestisse tagasi-pöördumise teemal

510

inimest õppis eesti keelt keeleõppelepingu toel, programmi lõpetas ja Eesti kodakondsuse sai 75 inimest

459

kolmandate riikide kodanikku osales eesti keele ja kultuuri tundma-õppimise koolitusel

Läbi viidud hanked

Hanke nimi	Sõlmitud lepingud (tk)	Teenuse maksumus (eurodes)
Eesti keele kursused (eesti keeles) täiskasvanutele 2022	6	392 889,60
Eesti keele koolitusteenuse tellimine	1	380 640,00
Eesti ja inglise keele õpe Ida-Virumaa ettevõtjatele ja ettevõtete võtmetöötajatele	1	144 000,00
Reisiteenuste ostmine	1	150 000,00
Eesti kultuuriruumi tutvustamine Eestis elavatele vähelõimunud püsielanikele ja uussisserändajatele	3	176 292,00
Eesti keele iseseisva õppe nõustamine keelekohvikutes	3	65 595,90
Väliseesti noorte keelelaager	1	31 965,00
Rahvusvahelise lõimumisalase konverentsi korraldusteenuse tellimine	1	79 124,40
Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise koolitus vähelõimunud täiskasvanud püsielanikele ja uussisserändajatele	1	34 810,56
Eesti keele A1 tasemel õpe ajutise kaitse saajatele	5	3 659 000,00
Eesti keele kursused Eestis elavatele vähelõimunud püsielanikele ja uussisserändajatele	3	258 681,60
Eesti keele kursused täiskasvanutele	4	262 083,84
Reisiteenuste ostmine	1	250 000,00
Eesti kultuuriruumi tutvustamine Eestis elavatele vähelõimunud püsielanikele ja uussisserändajatele	1	59 076,00
Eesti keele kursused ja kultuuriõpe Lüganuse ja Lääne-Harju valdades	1	70 392,00
Integratsiooni Sihtasutuse klientide ja teenuste haldamise süsteemi arendamine	1	69 600,00
Eesti keele kursused ja kultuuriõpe Lüganusel ja selle ümberkaudsetes valdades	1	248 184,00
Eesti keele kursused (eesti keeles) täiskasvanutele 2023	5	614 131,20
KOKKU	40	6 946 466,10

Lõppenud taotlusvoorud

Taotlusvoorude nimi	Toetatud tegevusi (tk)	Eraldatud toetus (eurodes)
Rahvusvähemuste katusorganisatsioonide tegevustoetus 2022–2024	17	1 317 000,00
Eesti väliskogukondade omaalgatuslike projektide toetusprogramm 2021	22	54 000,00
Pereõppe partnerorganisatsioonide tegevustoetus 2022	3	88 768,00
Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetus 2022	18	75 500,00
Lõimumist edendavad kultuuri- ja sporditegevused 2022	13	89 577,00
Väliseesti kultuuriseltside toetus	19	40 000,00
Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused 2022	9	200 000,00
Eesti väliskogukondadele suunatud omaalgatuslike projektide taotlusvoor 2022	25	64 779,00
Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused 2022, II voor	8	173 046,00
KOKKU	134	2 102 670,00

Lõppenud preemiakonkursid

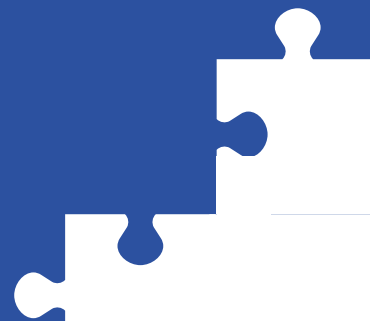
Preemiakonkursi nimi	Määratud preemiad (tk)	Eraldatud preemia (eurodes)
Lõimumisvaldkonna 2021.–2022. aasta preemiakonkurss	5	5 000,00
KOKKU	5	5 000,00

Ilja Smirnov

Lõimumine ja sidusus

Strateegiline eesmärk: Eestis on kinnistunud lõimumist toetavad hoiakud ja eri osapoolte tihedas koostöös on loodud tingimused sidusa ühiskonna arenguks.

Kergejõustikuvõistlused
„Heino Lipp 100“
Spordiürituste Korraldamise Klubi

Kultuur ja sport ühendab

Lõimumist edendavate kultuuri- ja sporditegevuste toetusvoorust rahastati **13 projekti**. Jagamisele läks ligi **90 000 eurot**, maksimaalselt 10 000 eurot projekti kohta.

Toetust said (reastatud eraldatud toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- UpJump OÜ Igor Stravinsky ooperi „Oedipus Rex“ lavastamiseks ja esitamiseks Narva Kreenholmi manufaktuuris
- Shiftworks OÜ festivali „Station Narva“ korraldamiseks
- MTÜ VM Fest rahvusvaheliseks vaimuliku muusika festivaliks „VM Fest Mustvee“
- MTÜ Dekennaal kultuurifestivaliks „Maardu dekennaal“
- Spordiürituste Korraldamise Klubi kergejõustikuvõistlusteks „Heino Lipp 100“
- MTÜ Aktiivsed Noored tantsupeo korraldamiseks Narvas Ullo Toomi raamatu „Eesti rahvatantsud“ ainetel
- SA Vaba Lava suviseks sündmustesarjaks Linda 2 kultuurihoovis Narvas
- Äkke suusaklubi projektiks „Sport ühendab“
- MTÜ J Production linnakultuuri festivaliks „J-Fest 2022“
- Eesti Jalgpalli Liit projektiks „Jalgpall hoolib!“

Üritustesarja
„Põlvest põlve“ nukud
Kelli Pullisaar

- Tallinna Keskraamatukogu eesti rahvakultuuri tutvustavate ürituste sarjaks „Põlvest põlve“
- MTÜ Viru Folk „Naabri aasta“ teemafestivaliks
- Tartu Mänguasjamuuseumi trükise „Jalutuskäik mänguasjamuuseumis“ vene keelde tõlkimiseks ja trükkimiseks

13

projekti rahastati
lõimumist edendavate
kultuuri- ja
sporditegevuste
toetusvoorst

Tantsupidu Narvas
Denis Antonov

Suursündmused Ida-Virumaal

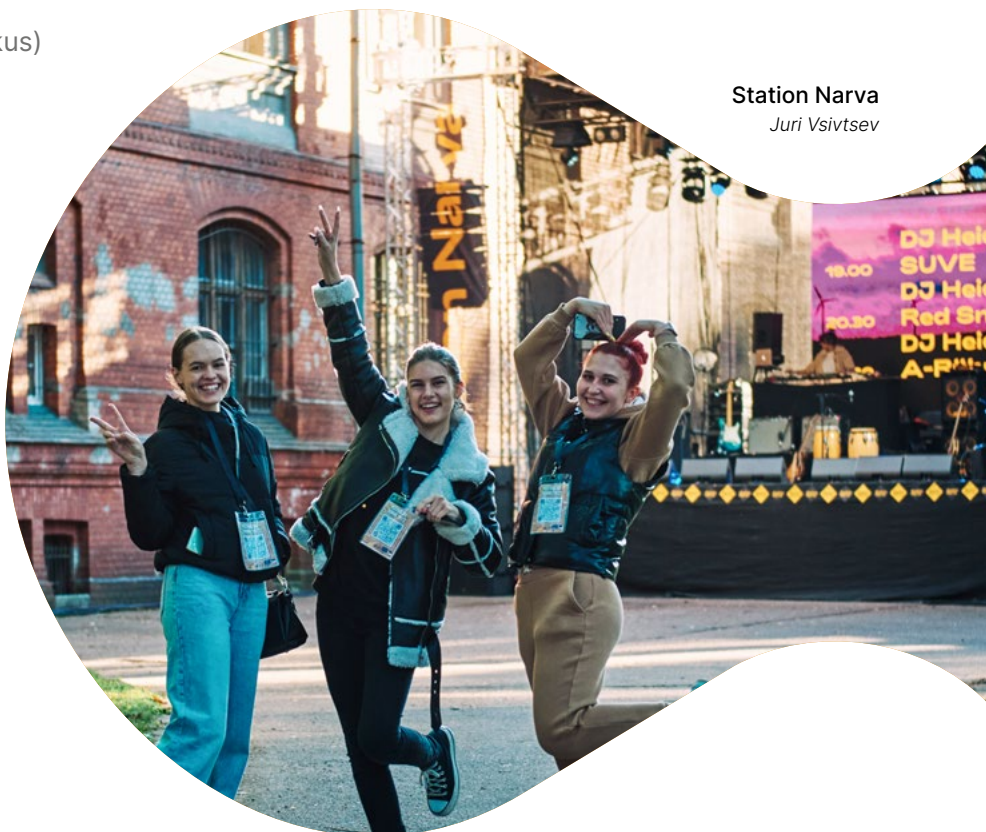
Ida-Virumaa ettevõtlust edendavate spordi- ja kultuuriürituste korraldamiseks määrati **373 046 eurot**. Kahest taotlusvoorst valiti välja **17 projekti**, maksimaalselt võis projekt saada 25 000 eurot. Projektidest kaheksa lõpetas tegevuse 2022. aastal, üheksa jätkuvad 2023. aastal.

Toetust saanud projektid, sulgudes toodud korraldaja (reastatuna toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- „Narva energijooks“ 2022 ja 2023 (Spordiürituste Korraldamise Klubi)
- PÖFFi kõrvalfestival „KinoFF“ tulevikufilmidest (MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival)
- ööjooks „Narva talv“ (MTÜ Rakvere Maraton)
- muusikafestival „Mägede hääl“ (OÜ Mägede Hääl)
- 8. Alutaguse rattamaraton (MTÜ Alutaguse Maraton)
- Jõhvi lennupäev (Jõhvi Kultuuri- ja Huvikeskus)
- eriprojekt „Õhtu ilu Toila pargis“ (Toila valla spordi- ja kultuurikeskus)
- 45. Alutaguse suusamaraton (MTÜ Alutaguse Maraton)
- Narva jõuluküla Narva linnuses (MTÜ Wildstream)
- Heino Lipu mälestusvõistlused kergejõustikus Jõhvis (Kuldliiga)
- Ida-Virumaa koolinoorte ühisprojekt, kontsertlavastus „Johnny“ (Kohtla-Järve Gümnaasium)
- festival „Station Narva“ (Shiftworks OÜ)
- Eesti korvpalli karikavõistluste finaaliid (Eesti Korvpalliliit)
- kogukonnalavastus „100% Narva“ (SA Vaba Lava)
- degusteerimislaad „Narva Maitset 2023“ (Narva Linna Arenduse ja Ökonoomika Amet)
- VI Narva ooperipäevad (MTÜ ContempArt)

17

projekti valiti välja
kahest taotlusvoorst

Station Narva
Juri Vsihtsev

Lõimumiskonverentsi lõpetas väitlus
Eesti poliitikute vahel
Egert Kamenik

Rahvusvaheline lõimumiskonverents

10.–11. novembril toimus Tallinnas Kultuurikatlas konverents „**Kokku või lahku: kesktee otsingul**“, mille fookuses oli segregatsioon ja selle võimalikud ohud ja tagajärjed.

Konverents tõi kokku rahvusvaheliselt tunnustatud eksperdid Iirimaa, Suurbritanniast, Soomest, Belgiast, Saksamaalt ja Hollandist. Kavas olid ettekanded ja arutelupaneelid, peaesinejana astus üles **OSCE ülemvolinik suursaadik Kairat Abdrakhmanov**.

Konverentsi modereerisid Joonas Hellerma ja Anna Pihl, poliitilist debatti Jüri Nikolajev.

Lõimumiskonverentsi fookuses oli segregatsioon ja selle võimalikud ohud ning tagajärjed.

193

inimest sai kohapeal konverentsist osa

Kahel päeval sai konverentsist kohapeal osa 193 inimest. Otseülekandena jälgis konverentsi avapäeval 679 ja teisel päeval 455 inimest. Veebilehel integrationconference.ee saab kõigi materjalidega tutvuda ka tagantjäre.

Konverentsi eel, 8. novembril peeti **seminari Tartu Ülikooli Narva kolledžis**. Arutleti segregatsiooni põhjustatud väljakutsete üle, ettekannetega esinesid eksperdid Iirimaa, Rootsist, Soomest ja Saksamaalt.

OSCE rahvusvähemuste
ülemvolinik Kairat
Abdrakhmanov
Egert Kamenik

Lääne-Balkani noored Eestiga tutvumas

Rootsi Instituut korraldab Lääne-Balkani noortele õppeprogrammi „The Swedish Institute Academy for Young Professionals“, mille partneriks oli esmakordselt ka sihtasutus.

Programmi käigus korraldati Lääne-Balkani rände ja lõimumise valdkonna noortele spetsialistidele kahe-nädalane koolitus, kus tutvustati seda, kuidas Eestis rände- ja lõimumisküsimustega tegeletakse.

Koolituse käigus külastati Kultuuriministeeriumi, Välisministeeriumi, Tartu Linnavalitsust, MTÜ-d Mondo ja teisi asutusi. Üheks päevaks sõideti ka Narva, kus saadi ülevaade Narva eesti keele maja tegevustest ning arutati, milline on Narva eripära lõimumise seisukohalt. Mooduli lõpuks tutvustasid osalejad oma ideid selle kohta, kuidas parandada lõimumist Lääne-Balkani riikides ja tulla paremini toime rände protsessidest tulenevate väljakutsetega.

Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi

Keeleõpe ja kultuuriruum

Strateegiline eesmärk: Eesti keele oskus eesti keelest erineva emakeelega inimeste hulgas on paranenud, sihtgruppidel on ligipääs tänapäevastele kvaliteetsetele eesti keele õppimise ja praktiseerimise võimalustele.

Tallinna eesti keele maja vastlapäev

Erika Ader

Nõustamine ja personaalne abi

Integratsiooni Sihtasutus nõustab keeleõppest, aga ka lõimumisest üldisemalt huvitatud inimesi mitmel moel:

- Tallinna ja Narva eesti keele majas ja nende piirkondlikes esindustes
- tasuta infotelefonil 800 9999
- e-posti info@integratsiooniinfo.ee ja teiste e-kanalite kaudu
- Eesti Rahvusvahelises majas Tallinnas

Kokku jagati teavet ja **nõustati inimesi enam kui 9700 korral**: infotelefonile vastati 2897 korral, e-kirja päringule 5973 korral ja näost näkku individuaalnõustamist tehti 857 korral.

Alates 2022. aastast on nõustajate igapäevaseks töövahendiks kliendihaldussüsteem, kuhu lisatakse vaid andmetöötamise nõusoleku andnud klientide andmed. **Kliendihaldussüsteemi lisandusid aastaga 9067 kliendi andmed**, nende hulgas on ka iseteeninduse kaudu kliendiks registreerunud isikud.

Sihtasutusega suheldes tunti peamiselt huvi eesti keele õppe ja harjutamise võimaluste vastu, palju just iseseisva keeleõppe vastu. Nõu küsiti ka lõimumist toetavate tegevuste ja teenuste, kodakondsuse ja olmeküsimuste teemal.

Keeleõppest huvitatutele pakutakse **süvanõustamist**, mille käigus süvenetakse põhjalikult inimese keeleõppe eeldustesse, vajadustesse ja motivatsiooni ning leitakse talle sobivaim õppevorm.

Koostöös Töötukassaga **nõustati tööandjaid**, kes soovivad oma töötajate eesti keele oskust parandada. Personaliseeritud tuge sai 31 tööandjat, Ukrainast saabunud põgenike tõttu on tööandjate huvi selle teema vastu tõusnud.

Keeleõppevõimaluste tutvustamiseks peeti ka **veebiloenguid** – näiteks Eesti Rahvusvahelise maja eestvedamisel uussisserändajatele, töötukassa korraldatud virtuaalsel töömessil ja Eestisse tulnud ukrainlaste Facebooki-gruppides.

Palju tunti huvi just eesti keele iseseisva õppimise vastu.

Eesti keele iseseisvalt õppimise soodustamiseks jätkati üle Eesti **keelekohvikute toetamist**. Keeleõppe teemal nõu andvaid kogunemisi korraldati nii veebis kui 11 piirkonnas, seoses eesti keele majade laienemise ja veebikohvikute pakkumisega on keelekohvikute piirkondi vähendatud. Aastas toimus 312 keelekohvikut, keskmiselt oli igas keelekohvikus 5,6 külastajat.

Valmis **teabematerjali „6 sammuga Eesti kodanikuks“** uuendatud versioon.

Jätkati teabepäevade korraldamist kohalike omavalitsuste ning nende allasutuste töötajatele, kes puutuvad kokku tagasipöördujate, uussisserändajate ja vähelõimunud püsielanikega. Toimus 25 teabepäeva enam kui 400 inimesele, kus tutvustati **kohanemis- ja lõimumisteenuste teavet koondavat keskkonda Linda** (linda.integratsioon.ee). Parandati selle keskkonna kasutusmugavust ja uuendati andmeid. Teabetunnid osutusid oluliseks infoallikaks ka Ukrainast saabuvate põgenike kohanemise toetamisel.

Keelekohvikud julgustavad vaba suhtlust hubases keskkonnas

- give recommendations about language learning;
- don't focus on grammar;
- play games and have fun!

- общие темы;
- смело ошибайтесь;
- даём рекомендации по изучению языка;
- не изучаем грамматику;
- играем и не скучаем.

9700

korral nõustati ja jagati infot

312

keelekohvikut toimus üle Eesti, neist võeti osa 1751 korral

Tugi ukrainlastele

2022. aastale iseloomulikult suurenes nõu soovinud ukrainlaste osakaal. Neile mõeldes viis sihtasutus kevadel põgenike majutuskeskustes läbi spetsiaalseid infotunde, võttis tööle nõustajaid ning korraldas koos partnerasutustega teabetunde üle Eesti. Ukrainlastele jagati teavet u **5900 korral**.

Tekkis vajadus pakkuda keeleõpet Eestisse jõudnud ajutise kaitse saanud inimestele. Kevadel toimunud hankega leiti seda teenust pakkuma hakkavad keeltekoolid, kes läbisid seejärel koolituse, mis on vajalik toimetamiseks

Vabatahtlikuks õpetajaks pakkus end välja 180 inimest.

lehel settleinestonia.ee. Esimesed kursused kuulutati välja ja algasid juulis. Politsei- ja Piirivalveamet saatis keeleõppe kutse 7500 ajutise kaitse saanud inimesele.

Kuna sõjapõgenike arv oli suur, mõtles sihtasutus koos Kultuuriministeeriumiga ukrainlaste aitamisele ka muul moel. Et peamise riskina nähti õpetajate vähesust, tegi sihtasutus märtsis avaliku üleskutse **vabatahtlike õpetajate leidmiseks**. Juuni lõpuks oli endast teada andnud 180 õpetajat, kelle kontaktid edastati riigihankega välja valitud keeleõppefirmadele.

Aasta lõpuks oli keeltekoolidesse asunud A1 tasemel eesti keelt õppima **4403 ajutise kaitse saanud inimest**, neist 1758 oli kursuse ka edukalt lõpetanud.

5900

korral jagati teavet ukrainlastele

4403

inimest oli aasta lõpuks asunud eesti keelt A1 tasemel õppima

Kultuurihoovi
pereüritus Narvas
Sandra Vellevoog

Eesti keele kursused

Eesti keele õppeks A1-C1 tasemel pakuti aasta peale kokku **2457 õppekohta**, õpet korraldasid Tallinna ja Narva eesti keele maja ja sihtasutuse keeleõppepartnerid.

Keeleõppepartnereid oli sihtasutusel kuus: Folkuniversitetet Estonia MTÜ, PR Reiting OÜ, Immi-School – Uusimmigrantide Koolituskeskus OÜ, Multilingua Keelekeskus OÜ, Kersti Võlu Koolituskeskus OÜ ja Sugesto OÜ. Uued kursused kuulutati välja kaks korda aastas, huvilised said registreeruda sihtasutuse kodulehel asuva uue iseteeninduskeskkonna kaudu.

Keeleõppes kasutatakse **aktiivõppe meetodeid**, mis vähendavad hirmu eesti keeles rääkimise ees ja utsitavad kõnelema elulistes olukordades. Suhtluskursustel käiakse osalejatega ka kultuuriüritustel ja õppereisidel.

Keelekursusi toimus nii veebi teel kui ka kontaktõppena. Grupid käisid koos Tallinnas, Tartus,

Pärnus, Maardus, Narvas, Kohtla-Järvel, Ahtmes, Kiviõlis ja Jõhvis. Keeltekoolide kaudu pakkus sihtasutus keeleõpet 1513 täiskasvanud elanikule.

Tallinna eesti keele majas jätkasid aasta alguses õppetööd 18 rühma, uuel õppeaastal alustas 13 keelekursust ja 6 erikursust. Kokku võttis õppetööst osa **592 inimest**. Suvel pakuti erikursusi Ukraina sõjast Eestisse saabunud ajutise kaitse saanud inimestele (64 õppekohta).

Tallinna eesti keele maja korraldas aasta jooksul mitmeid **põnevaid erikursusi**, esmakordselt näiteks:

- intensiivset veebipõhist lühikursust „Suhtlemisrõõm“, kus pandi põhirõhk vestlusele ja spontaansele eneseväljendusele
- kirjutamisoskusele pühendatud lühikursust „Kirjutame koos“, kus keelt õpiti läbi kirjanduse ja kohtuti ka kirjanikega
- kuulamisoskust arendavat lühikursust „Tule kuulama!“, kus keskenduti keelest arusaamisele

Keeleõppijad Estonia teatrimaja ekskursioonil
Integratsiooni Sihtasutus

2457

õppekohta eesti keele õppeks A1-C1 tasemel pakuti aasta peale kokku

Erikursused keskendusid ka meediapädevusele, kaunile kirjastiilile, lugemisoskuse arendamisele ja loovkirjutamisele.

Narva eesti keele majas alustas keeleõpet veebruaris 16 rühma ja septembris 18 rühma, aasta jooksul oli õppijaid **600**.

Uued keelekursused kuulutati välja kaks korda aastas, registreeruda sai iseteeninduskeskkonna kaudu.

Erikursustest jätkus näiteks häälduskursus, mis lõppes suvise laagriga Saaremaal, eesti kultuuri digikursus ja kirjutamiskursus. Lõppes eesti keele erikursus kurtidele ja algas erikursus õppijatele, kes soovisid rohkem teada Eesti muusikast.

Uute kursustena alustasid Narva eesti keele majas:

- mänguline grammatika algajatele
- veebikursus „Rännakud läbi Eestimaa“, mille jooksul külastati mitmeid kohti päriselt ja üle 170 Eestimaa koha virtuaalselt
- väitluskursus veebis, mille eesmärgiks oli toetada osalejate eestikeelset argumenteerimisoskust ja saada juurde esinemisjulgust

Perelaagrid noortele

Pereõpe on hästi toimiv meetod 7–19-aastastele noortele, sest siis harjutatakse keelt omaealiste eestlastega suheldes. Aprillist augustini toimus 17 kümnapäevast laagrit, mille käigus said **181 noort**

17

kümnapäevast
laagrit toimus
aprillist augustini

181

noort Tallinnast
ja Ida-Virumaalt
osalesid pereõppes

Ida-Virumaalt ja Tallinnast võimaluse kogeda teistsugust elukorraldust. Neile avasid oma kodu ukсед perekonnad Võrumaalt, Viljandimaalt, Pärnumaalt, Saaremaalt ja Harjumaalt, igas kasvamas laagrilisega samas eas laps või lapsed.

Ühiselt võeti ette põnevaid käike ning paljudel peredel tekkisid omavahel head suhted, mis jätkuvad loodetavasti ka tulevikus. Sealjuures suheldi vaid eesti keeles ja laagrilised täitsid spetsiaalset keeleõppemappi, et loomulikus suhtluses saadud teadmisi kinnistada.

Keeleõpet toetavad tegevused

Eesti keele majad ja sihtasutuse partnerid pakuvad tegevusi ka inimestele, kes keelekursustel ei osale, kuid sooviksid siiski oma keeleoskust parandada ja ühtlasi meeldivalt aega veeta. Pakutavate võimaluste valik on lai: laagrid ja väljasõidud, lauamänguõhtud, käsitöötoad, tandemkoor, suhtlusklubid, kultuuri- ja kokandusklubid, virtuaalne suhtlustuba „Keelerulett“, kohtumisõhtud põnevate isikudega jne.

Väljasõit Kihnu saarele
Merlin Kaljuvee

Tallinna eesti keele maja korraldas 178 keelepraktika üritust, neil osaleti **2397 korral**. Kuigi suur osa sündmustest toimus Tallinnas, jagus põnevaid tegevusi ka näiteks Pärnusse, Peipsi äärde, Palamusele või Prangli saarele.

Uutest algatustest käivitus koostöös Tallinna Kuristikü Gümnaasiumiga pilootprojekt „**Lastevanemate kool**“. Tegemist oli keelekümb-lusklassi lapsevanematele mõeldud eesti keele ja kultuuri programmiga, et nad oskaksid oma keelekümb-lusklassis alustanud last kooliteel toetada.

178

üritust korraldas
Tallinna eesti keele maja

Väga aktiivne on Silja Joone eestvedamisel koos käiv **Pärnu suhtlusklubi**, mis tutvustab teise emakeelega inimestele eesti kultuuri ja kombestikku.

Narva eesti keele maja korraldatud 182 üritusel oli osaluskordi **2996**. Koos käidi Narvas, Kohtla-Järvel, Jõhvis, Sillamäel ja Lüganuse vallas, neile lisaks väljasõidud üle Eesti.

Põneva algatusena hakkas Delfi venekeelses portaalis ilmuma **taskuhääling**, kus Narva eesti keele maja õpetajad Julia ja Pille arutlevad rõõmsas dialoogiformaadis eesti keele kõne nüansside üle ning võrdlevad eesti ja vene keele grammatika ja sõnavara iseärasusi. Saated on mõeldud keeleõppijaile alates tasemest B1.

Koostöös Alutaguse matkaklubiga hakati pakku-
ma **keelematku Ida-Virumaal**. Kooskäimist jätkas pereürituste formaadis lastevanemate klubi ning

koostöös Briti Nõukoguga ellu kutsutud projekt „Estonskad“, mis mõeldud arendavas õhkkonnas suhtluskeele harjutamiseks gümnaasiuminoortele.

Tegutsemist jätkas **tandemkoor**, kes täiendas hoogsalt oma repertuaari ning tegi juba ligi kümnekond suuremat ülesastumist – muuhulgas

Väetaimede
tundmaõppimine
Silja Joon

Keelematkad viisid
uudistama põhjaranniku
jugasid ja Ida-Virumaa nõia-
kaevusid, aga rännati ka
metsas
Pille Maffucci

182

üritust korraldas
Narva eesti keele maja

näiteks Viru Folgil, Narva sügispealinna avatsere-
moonial ja sihtasutuse lõimumiskonverentsil.

Aasta üheks edulooks ja heaks näiteks innova-
tiivsest keeleõppest osutus kindlasti Narva eesti
keele maja ja Viru Filmifondi **koostööprojekt**

*Hea näide innovatiivsest
keeleõppest on koostöös
Viru Filmifondiga ellu viidud
projekt „Valik“.*

Teaduse päeval toimunud
loodusfoto tegemise
õppekäik
Ilja Smirnov

„**Valik**“. Selle eesmärgiks oli luua Narva elust
rääkiv mängufilm, mis kõnetaks kohalikku elanik-
konda, aga ka mujalt tulnud inimesi, ja kogu selle
protsessi jooksul muidugi ka keelt õppida.

Projekti käigus toimus näitlejate kool (eesti keele
maja filmiakadeemia), kus ligi 40 inimest õppisid
eesti keelt ja näitekunsti. Kirjutati filmistsenaarium
ning filmiti üles ja monteeriti kokku mängufilm
„Valik“. Film esilinastus PÖFFi alafestivali KinoFF
avafilmina 12. novembril Kohtla-Järve Kultuurikes-
kuses ja jõudis hiljem ka Apollo kino ekraanidele
Ida-Virumaal, Tallinnas ja Pärnus.

Tihedat programmi pakkus ka esmakordselt
peetud **teaduse päev** maikuu. Teaduse päeva
fookuses oli keskkonnahoid ning selle programmi
kuulusid loengud, töötod ja loodusretked päike-
setõusust päikeseloojanguni. Teaduse päeva
tähistamise idee kasvas välja Matsalu loodusfilmi-
de festivali parimate palade näitamisest Narvas,
millest on juba kujunenud hea traditsioon.

Tandemkooril kogunes aasta
peale lausa kümme-kond
suuremat esinemist
Anna Markova

Anastasiia
PYLAEVA

Tanel
SAAR

Aleksandr
ZHILENKO

Gerhard
SAKS

igaühel on oma

VALIK

REŽISSÖÖR JELENA PAZILINA

Osades ANASTASIIA PYLAEVA TANEL SAAR ALEKSANDR ZHILENKO GERHARD SAKS MARINA MALOVA TATJANA SONINA
SERGEI RÖMAR GEORG RUDI DMITRI NAROLIN IVO LOIDE EDUARD SUDAREVSKII EVGENY LYAPIN RUSLAN DYSHKANT
DMITRY PIVKIN ROMAN IPPOLITOV ja JANA KOPPELMAN helilooja ja helirežissöör DMITRII PIIBE operaator ja montaažirežissöör
SOFJA KOSTENKOVA kunstnik TATJANA SONINA valgusmeister ALEKSEI ZEMSKOV grimmikunstnik SIGNE VIILOP
stsenaristid KRISMAR ROSIN JULIA VIIRSALU produtsent JULIA VIIRSALU administratiivdirektor ANNA FARAFONOVA

Plakat Narva eesti keele maja ja
Viru Filmifondi koostööfilmile „Valik“

Keelemajade laienemine

Keelemajade tegevused on kättesaadavad ka neile, kes elavad väljaspool Narvat ja Tallinna. Tallinna eesti keele maja laiendas oma tegevusi **Lääne-Harju valda** (Paldiski linn, Rummu, Klooga) ning Narva eesti keele maja **Lüganuse valda** (Püssi, Kiviõli).

Keelemajade piirkondlikes esindustes hakati pakkuma eesti keele praktiseerimise võimalusi just konkreetse sihtrühma vajadustest lähtuvalt, n-ö rätsepalahendusena. Uutesse piirkondadesse võeti tööle kohalikku elu hästi tundev eesti keele maja **piirkondlik koordinaator**.

Lääne-Harju vallas jõuti korraldada perede keeleõppele suunatud muinasjutulaagrid Vasalemmas ja Paldiskis. Alustati regulaarsete keelekursuste ja kultuuriõppega ning terve rea keele harjutamisele suunatud tegevustega – nt raamatukogu reede, sari „Laulame koos!“, keeleõppetrenn või arutelud rahast ja maksudest.

Uutesse piirkondadesse võeti tööle kohalikku elu hästi tundev eesti keele maja piirkondlik koordinaator.

Lüganuse vallas alustati esimeste keelekursustega aasta lõpus ning siis toimus ka esimene kultuuriõppe väljasõit. Piirkondliku koordinaatori eestvedamisel pakuti Lüganuse valla elanikele keraamika ja niplispitsi töötubasid ning suhtlusklubi kohtumisi.

Koostöös Sillamäe linnaga käivitus muusikateemaline pilootprojekt, mis tõi kahel korral kokku eesti ja vene keeles luuletavad ja laulvad esinejad. Sellega sooviti populariseerida eesti ja vene kultuuriruumi ühiseid väärtusi ning lähendada erinevaid kogukondi. Alates sügisest käis Sillamäel koos huvitavaid külalisi võõrustanud suhtlusklubi.

Jõhvi elanikele pakuti uute keeleõpet toetavate tegevustena floristika töötuba, tõukerattamatka Jõhvis ja õppereise. Kohtla-Järvel jätkatakse koostöös TalTechi Virumaa kolledžiga mänguõhtute traditsiooni. Kohtla-Järvel viidi läbi ka kaks kokandusõhtut.

Muinasjutulaager Padiesel
Merlin Kaljuvee

Kodanikupäeva viktoriin

21. novembrist 5. detsembrini sai osa võtta juba **20. korda toimunud** kodanikupäeva viktoriinist. Selle küsimused puudutasid sündmusi ja tegevusi, mis aitavad märgata muudatusi Eesti ühiskonna toimimises.

50 küsimusega viktoriini vaadati ligi 5500 korral. Lõpuni vastati viktoriin **3252 korral**: eestikeelse viktoriini lahendasid lõpuni 2444 vastajat, venekeelse 793 ja ingliskeelse 15 vastajat. Õhtulehe veebilehel avaldatud 20 küsimusega lühiviktoriini külastati ligi 9000 korda.

3252

inimest lahendasid kodanikupäeva viktoriini edukalt lõpuni

9000

korda külastati viktoriini lühiversiooni Õhtulehe veebis

Paindlik lõimumisprogramm

Paindliku lõimumisprogrammi toel saavad **välis-päritolu püsielanikud ja uussisserändajad** õppida eesti keelt, valmistuda kodakondsuse eksamiks ja tutvuda eesti kultuuriga. Koolitusmoduleid saab läbida eraldi, paralleelselt või ka jätkuõppena.

Kodakondsuse saamiseks ettevalmistavaid koolitusi toimus jaanuarist märtsini viis, neist võttis osa 87 inimest. Euroopa Sotsiaalfondist rahastatud projekt lõppes 2022. aasta kevadel.

Eesti keele A2, B1 ja C1 taseme suhtluskeelekursusel õppis 548 inimest. Kursused toimusid Tallinnas, Narvas, Tartus, Pärnus, Jõhvis ja Sillamäel (kokku 22 kursust), lisaks jagus õppijaid 14 veebikursusele. Õppetöö toimus eesti keeles sõltumata õppija senisest keeleoskusest. Kursusi viisid läbi Sola Integra OÜ, Algus OÜ ja Folkuniversitetet Estonia MTÜ.

Kultuuriõppemooduli tegevustest sai aasta jooksul osa 1596 inimest. 30-tunnise koolituse käigus tutvustati Eesti kultuuri ja ajalugu ning külastati kultuuriasutusi ja -sündmusi. Harivaid õppekäike üle kogu Eesti korraldasid MTÜ Rahvusvaheline Maja, Eesti Rahva Muuseum ja MTÜ Eesti Instituut.

Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid käisid koos kuni 2022. aasta jaanuari lõpuni, siis sai vastava hanke periood läbi. Üheksa klubi tegevusse oli kaasatud 144 inimest. Klubilised võtsid ette silmaringi laiendavaid õppekäike ja said seeläbi vabamas õhkkonnas keelt harjutada.

Kultuurikursus
Eesti Rahva Muuseumis
Sirje Madisson

Koostööprojektid

Sihtasutuse koostööprojektidest olid mitmed seotud **raamatukogude teema-aastaga**. Nii tutvustas sihtasutus oma teenuseid ja võimalusi aasta jooksul 80 raamatukogus. Tallinnas ja Tartus

Valdur Mikita jagab muljeid kirjanikuelust
Merlin Kaljuvee

tehti keelekohviku metoodika koolitusi, võimendamaks ning innustamaks raamatukogutöötajaid toetama keeleõppijaid.

Tallinna eesti keele maja käivitas raamatukogude teema-aasta puhul üritustesarja, mille käigus kohutati kirjanikega ja külastati raamatukogusid. Narva eesti keele maja õpetaja Pille Maffucci algatas **raamatu kirjutamise projekti**, kogudes inimeste lugusid kohtumistest endast erineva kultuuritaustaga eestimaalastega. Eesmärgiks on luua eluline ja tasemekohane lugemist arendav lisaõppematerjal kesktaset omandavale eesti keele õppijale. Raamat on plaanitud ilmuma 2023. aastal.

80

raamatukogus tutvustas sihtasutus oma teenuseid ja võimalusi

Ärikeelega õpe Ida-Virumaal

Ida-Virumaa ettevõtjatele ja ettevõtete võtmetöötajatele mõeldud kursustel saab õppida ärialast eesti või inglise keelt. 200-tunnisest koolitusprogrammist võttis osa **122 inimest**, kellest 44 läbisid kursuse mahust vähemalt 80%, sooritasid kursuse lõpus testi ja neile väljastati tunnistused. 58 inimese keeleõpe jätkub 2023. aasta suveni. Kursused toimusid Narvas, Jõhvis ja Sillamäel.

Vajadus ja huvi piirkonnas inglise ja eesti ärikeelega õppeks on jätkuvalt olemas, sest õppekohad

Vajadus ja huvi inglise ja eesti ärikeelega õppeks Ida-Virumaal on jätkuvalt olemas.

täitusid kiiresti ja rühmades õpib inimesi, kel on vaja saavutada klientidega suhtlemiseks korralik kesktasemel keeleoskus.

Keeleõppe puhul on klassiruumis toimuva kõrval oluline ka omavaheline suhtlus, üksteise ettevõtete külastamine ja tulevikukontaktide soodustamine. Õppesse põimiti Ida-Viru Ettevõtluskeskuse ettevõtlusnädala „Tandem ettevõtluses“ käigus korraldatud tegevused: erinevad koolitused, seminarid ja praktilised töötoad ettevõtjatele. Iga keelerühma õppija valis osalemiseks endale huvipakkuva teemaga seminari, kohtuti Eesti Riigi-ametnike klubi Ida-Virumaa ametnike ja ettevõtjatega. Õppekäike tehti näiteks Aquaphor Eestisse, Purtse pruulikotta, Karukella puhkemajasse ja Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusesse.

Kolmandate riikide kodanike keeleõpe

Läbi sai sihtasutuse projekt eesti keele õppeks kolmandate riikide kodanikele Eestis, mida rahastas Varjupaiga-, Rände ja Integratsioonifond. Praktiline keele ja siinse kultuuri tundmaõppimine toimus aastatel 2021 ja 2022 ning selle aja jooksul alustas õppega 531 inimest, kellest aktiivselt õppis kursustel **459 inimest**. Neist 196 lõpetas kursuse edukalt, st osales üle 90% kordadest. Kursusi viisid läbi Aligus OÜ ja Kiri-Mari Kirjastus OÜ.

Projekti tulemuslikkuse hindamiseks viis Balti Uuringute Instituut aasta teisel poolel läbi **mõju-uuringu**. Sellest selgus, et kursused vastasid enamike õppijate ootustele – nendega olid väga või pigem rahul 85% vastanuist, sealhulgas olid õppega väga rahul 65% iganädalaselt eesti keeles suhtlejatest ja 44% harvemini eesti keeles suhtlejatest.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond rahastas keele ja kultuuri õpet kolmandate riikide kodanikele Eestis aastatel 2021 ja 2022.

Suurepärasena toodi esile õpetaja isikut ja pädevust, kursuse toimumiskohta ja õppevormi. Väiksem oli rahulolu õppegrupi suuruse ja kursuse ning iseseisva töö mahuga. Üheks eesti keele õppimise põhjuseks oli soov Eestis elada. Kõikidest vastajatest tahtis kindlasti Eestisse jääda 72%. Eestisse elama jäämist kaalus 13%. Eestisse jääda soovijate osakaal oli mõistetavalt kõrgem just viis või enam aastat Eestis elanud vastajate seas (78%), kuid ka uussisserändajate seas oli see osakaal kõrge (66%).

Kolmandate riikide kodanike keelekursusel arendati kõiki keelefunktsioone ja osaoskusi – kuulamine, rääkimine, lugemine, kirjutamine, sh sõnavara ja keelestruktuuride tundmine. Kursus lähtus kommunikatiivse keeleõppe põhimõtetest. Kursuse esmane eesmärk oli, et osaleja omandaks lisaks üldkeelele ka tavaelus toimimiseks vajaliku suhtluskeele sõnavara. Iga kursuse juurde kuulus ka vähemalt kuus õppekäiku, tutvumaks eesti kultuuriga.

85%

mõju-uuringus osalenutest olid kursustega väga või pigem rahul

72%

vastajatest tahtis kindlasti Eestisse elama jääda

Mõju-uuring kinnitas õppe tulemuslikkust

Kõrge rahulolu keelekursusega

Keelekursusega oli **väga rahul 65% iganädalaselt eesti keeles suhtlejatest ja 44% harvemini eesti keeles suhtlejatest**. Ent kui arvestada „väga rahul“ ja „pigem rahul“ variandid valinud vastajad kokku, siis on rahulolijate osakaalud peaaegu võrdsed. Rahuolematute vastajate osakaal oli madal, mis viitab, et **kursused vastavad enamike õppijate ootustele**.

Suurepärased õpetajad

Kõige rohkem hindasid vastajad keelekursuse puhul **suurepäraseks õpetaja isikut (70%) ja pädevust (64%)** ning kursuse toimumiskohta (57%) ja õppevormi (50%). Kõige vähem hinnati suurepäraseks õppegrupi suurust ja kursuse mahtu (39%) ning iseseisva töö mahtu (33%). Erinevaid aspekte hindas pigem **kehvaks maksimaalselt 5% vastanustest**.

Keeleõppelepingu toel Eesti kodanikuks

Integratsiooni Sihtasutusega saab sõlmida keeleõppelepingu inimene, kes soovib saada Eesti kodakondsust ja osata selleks vajalikul tasemel eesti keelt. Sõlmitud leping võimaldab õppida tasuta eesti keelt kuni tasemeni B1 ning saada hüvitist, kui keeleõppeks on võetud töölt tasustamata õppepuhkust. Keeleõppelepingut sõlmides võtab inimene endale kohustuse esitada Eesti kodakondsuse taotlus aasta jooksul pärast eesti keele B1 tasemeeksami sooritamist.

Programmiga liitumiseks esitas **sooviavalduse 981 inimest**, huviliste arv tõusis aasta lõpus, peale vastavat teavituskampaaniat. Oli ka neid, kelle puhul selgus taustakontrollist, et nad ei vasta (veel) Eesti kodakondsuse saamise eeldustele ning nendega polnud keeleõppelepingut sõlmida võimalik. Selliseid inimesi nõustati personaalselt ja neile pakuti teisi toetavaid meetmeid.

Kursuse mahtu tõsteti varasemalt 120 tunnilt 160 tunnile.

Aasta jooksul pakuti 24 õpperühmas välja 447 õppekohta, koos eelmisel aastal alanud rühmadega oli kohti 510. Programmi lõpetas **82 inimest**, nendest 75 said Eesti kodakondsuse.

Tasustamata õppepuhkuse hüvitisi määrati 24 korral, kogusummas **12 317 eurot**.

Kõigile huvilistele läheneti personaalselt, arvestades nende keeletaset ja soove seoses õppevormi, -piirkonna ja -ajaga. Kursuse mahtu otsustati tõsta varasemalt 120 tunnilt 160 tunnile, tagamaks paremat valmisolekut keeleeksamiks.

75

inimest jõudsid programmi toel Eesti kodakondsuseni

Lisaks keeleoskusele tuleb tulevasel Eesti kodanikul ära teha ka **põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmist kinnitav eksam**. Ettevalmistaval koolitusel osales aasta jooksul 216 inimest. Olles analüüsinud sellel koolitusel praegu kasutatavaid õppematerjale, telliti juurde küsimustiku vormis mäng. Uue abistava õppematerjali esimene osa valmis aasta lõpus, ülejäänud valmib 2023. aastal.

Kodanikuks saamiseks tuleb edukalt sooritada keeleeksam ja kodakondsuseksam

Istockphoto

Vabatahtlike kaasamine

Vabatahtlike kaasamine oma tegevusse muutub sihtasutuse jaoks iga aastaga aina olulisemaks. Kõige enam vabatahtlikke on seotud „**Keele-sõbra**“ programmiga, mille kaudu saavad eesti keele õppijad vestelda vabatahtlike eesti keele mentoritega ja harjutada nii suhtluskeelt. Peamiselt vesteldakse e-kanalite kaudu. Aasta jooksul **said keelesõpradeks 675 inimest**: 332 mentorit ja 343 keeleõppijat.

Eesti keele mentoreid on toetatud nii spetsiaalselt programmi jaoks välja töötatud materjalidega kui ka keeleõpetajate soovitustega. Kümnel korral

Septembris sõlmiti 12 vabatahtlikuga esimesed pikaajalised koostöökokkulepped.

Vabatahtlike osalusel toimuv „Keeleruleti“ vestlus läks teatrikuu puhul eestrisse Eesti Draamateatrist, intervjuu andis näitleja Taavi Teplenkov

Mari Taalmann

said programmis osalevad mentorid kokku suurokogunemisel, et tõhustada oma oskusi ja arutada üles kerkinud küsimusi. Kaasatud olid ka meetodid, keeleõpikute koostajad ja varasemad programmis osalejad.

Vabatahtlike osalus oli väga mõjus ka virtuaalsete lühivestluste sarjas „Keelerulett“, kus kaheksa vabatahtlikku osalesid regulaarselt vestlustubade juhtijadena, saades seejuures ka ise juhendatud ning kovioneeritud.

Virtuaalsete lühivestluste sarja „**Keelerulett**“ kohtumisi toimus 20 korral, osalusi oli 738. Kõik kohtumised olid seotud Eestile omasega ja läksid eestrisse paljudest „Eesti kodudest“ – näiteks Eesti Rahvusraamatukogu uuest kodust. Igal kohtumisel juhiti tähelepanu keeleõppevõimalustele ning edasiarendusena varasemast toimus iga kord ka intervjuu põneva persooniga eesti kultuurimaastikult – nendeks olid näiteks rahvusraamatukogu juht Janne Andresoo, ajakirja Eesti Naine peatoimetaja Heidit Kaio, Eesti Draamateatri näitleja Taavi Teplenkov, EÜSi esimees Markus Haug, tele- ja raadioajakirjanik Owe Petersell jt.

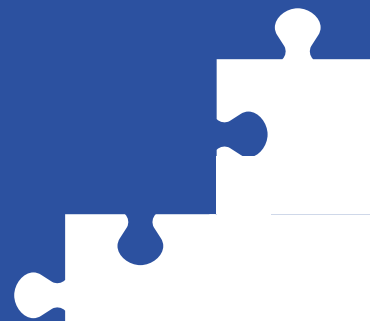
Sihtasutuse tegemistesse enim panustavate vabatahtlike tuumik kohtus aasta jooksul 13 korral, mh vaimse tervise teemalises koolitusel ning ajurünnakutel edasise tegevuse tõhustamiseks. Septembris sõlmis sihtasutus **12 vabatahtlikuga esimesed pikaajalised koostöökokkulepped**. Aasta lõpuks olid sellised kokkulepped sõlmitud 17 vabatahtlikuga, see arv tulevikus kindlasti kasvab.

Yana Pryharin

Kultuuriline mitmekesisus

Strateegiline eesmärk: Eestis elavad rahvusvähemused hoiavad ja väärtustavad oma kultuuritraditsioone ning teevad tihedat koostööd nii omavahel kui ka teiste valdkondade kultuurikorraldajatega, teadlikkus kultuurilisest mitmekesisusest on ühiskonnas kasvanud.

Aastapreemiade võitjad
koos Kultuuriministeeriumi
ja sihtasutuse esindajatega
Sven Tupits

Lõimumise aastapreemiad

16. detsembril tunnustasid Kultuuriministeerium ja Integratsiooni Sihtasutus Eesti Arhitektuurimuseumis silmapaistvaid lõimumisvaldkonna arendajaid. Laureaadid kuulutati välja neljas kategoorias, neist üks kategooria lisandus esmakordselt.

Lõimumise raudvara on uus kategooria, kus anti tugevate ja tasavägiste kandidaatide tõttu välja suisa kaks preemiat. Need said **Jelena Skulskaja** ja **Marju Lauristin**.

Jelena Skulskaja on aastaid kirjutanud venelastele eesti kultuurist ning tutvustanud eesti keeles vene kultuuri. Skulskaja on eesti-vene kultuurivahenda-

jana osalenud ligi 100 telesaates ning umbes 50 raadiosaates. Ta teeb ka kaastööd ajalehtedele ning kirjutab raamatuid.

Marju Lauristin on inimene, kelle teaduslikus ja ühiskondlikus tegevuses on olnud suure kaaluga Eesti kultuurilise mitmekesisuse teadvustamine ja pikaajaline lõimumist edendav töö. Ta on suunanud selles valdkonnas toimuvat üle 30 aasta ja hoolitsenud valdkonna teadusliku uurimise ja järelkasvu eest.

Aasta sillaloojaks kuulutati Helen Sildna juhitud **Shiftworks OÜ**. Tunnustuse tõi „Tallinn-Narva

Music Week 2022" korraldamine ning muusika- ja linnafestivali „Station Narva" jätkusuutlik arendamine. Shiftworksi tegevused on viimase viie aasta jooksul elavdanud Ida-Virumaa kultuurielu, mitmekesistanud loomemajandust, parandanud elukeskkonda ja muutnud piirkonna kuvandit.

Aasta sõnumikandjaks tunnistati **Eesti Rahva Muuseumi avalike suhete osakond**. Nende eestvedamisel ja koostöös sotsiaalministeeriumi ja sotsiaalametiga sündis projekt, millega koguti

Preemiad anti välja neljas kategoorias
Sven Tupits

1000

eurot preemiat kaasneb tunnustusega

muuseumi varasalve Ukraina sõjapõgenike abistamise lugusid. Lisaks tutvustab osakond Eesti Rahva Muuseumi korraldatavaid kursusi uussisserändajatele, sõjapõgenikele ja vähelõimunud inimestele, mis annavad esmase ülevaate Eesti ajaloost ja kultuurist.

Aasta säde preemia said Tallinna Lilleküla Gümnaasiumi Ukraina kooli ülesehitamise eest **Anu Luure** ja **Natalja Mjalitsina**. Nende tugeva missioonitunde, meelekindluse, püsivuse ja kannatlikkusega loodud kool pakub inimlikku soojust ja vajaduspõhist õpet Ukraina sõjapõgenikest lastele.

Lõimumisvaldkonna preemiatega tunnustatakse tublisid tegijaid, kes on aasta jooksul aidanud tutvustada Eestis esindatud kultuure, luua erineva emakeelega inimeste vahel kontakte ja arendanud koostööd. Tunnustusega kaasneb 1000 eurot preemiat.

Aasta säde preemia saajad Anu Luure ja Natalja Mjalitsina
Sven Tupits

Rahvuskultuuriseltside tegevuse baasrahastus

Välja valiti need **17 rahvusvähemuste kultuuriseltside katusorganisatsiooni**, kellele tagatakse aastateks 2022–2024 baasrahastus. Katusorganisatsioonide alla kuulub 258 kultuuriseltsi.

Tegevustoetust vahemikus 45 000–117 000 eurot said (reastatuna eraldatud toetuse suuruse järgi, alustades suurimast):

- Rahvusvaheline Rahvuskultuuride Ühenduste Liit Lüüra
- Kultuuriühendus Kirill ja Meffodi
- Eestimaa Rahvuste Ühendus
- Ida-Virumaa Integratsioonikeskus
- Vene Haridus- ja Heategevusühingute Liit Eestis
- Mittetulundusühing Eesti Aserbaidžaaani Kultuurikeskus Ajdan
- MTÜ Vähemusrahvuste Liit Raduga
- Ukraina Organisatsioonide Assotsiatsioon Eestis
- Eesti Ukrainlaste Kongress
- Gruusia Kultuuriseltside Maja Eestis
- Vene Kultuuriseltside Assotsiatsioon Ruthenia
- Eesti Vene Kultuurikoda Mittetulundusühing
- Loominguliste Kollektiivide Ühing Kalinka Eestis
- Eesti Armeenia Rahvusühing
- Eestimaa Valgevenelaste Assotsiatsioon
- Vähemusrahvuste Keskus Radzima
- Eesti Vanausuliste Kultuurikeskus

Projekt „Raamatud on inimkonna varandus“

Ukraina Kaasmaalaskond
Sillamäe Vodograi

17

rahvusvähemuste
kultuuriseltside
katusorganisatsiooni
said baasrahastuse
aastateks 2022–2024

Rahvusvähemuste kultuuriseltside projektitoetus

Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetusvoorst jagati **18 projekti vahel 75 500 eurot**. Seeläbi aidatakse kaasa Eestis esindatud rahvusvähemuste kultuuripärandi säilitamisele ja selle tutvustamisele avalikkusele. Oluline on ka noorte kaasamine kultuuriseltside tegevusse ning koostöösuhete loomine rahvusvähemuste ja eesti kultuuriseltside vahel. Toetatud tegevused toimuvad Tallinnas, Pärnus, Kolkjal, Sillamäel, Narvas, Tartus ja Valgas.

Toetust said (reastatud eraldatud toetuse suuruse järgi, alustades suurimast; sulgudes projekti nimi):

- Eesti Moldova Ühing (Eestimaa Rahvuste Ühenduse Etnolaat ja XXXIV Foorum)
- Ukraina Noorsoo Liit Eestis (laste-noortefestival „Kvitõ Ukrainy“)
- MTÜ Läti Rahvuskultuuri Selts Eestis (läti kultuuripäevad Eestis)
- MTÜ Piiri Peal (Rääbu päev)
- Narva Linna Slaavi Kultuuriselts Svätogor (festival „Eesti rahvaste pärg“)
- Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi (projekt „Raamatud on inimkonna varandus“)
- Valgevene Kultuurihariduslik mittetulundusühing Lad (festival „Multikultuurne Pärnu“)
- MTÜ Orpheus (Ukraina kultuuri festival „Põhja Täht“)
- MTÜ Studio Joy (kontsert ja meistiklassid „Erinevad rahvad, erinevad kultuurid“)
- Eesti Leedulaste Ühendus (leedu kultuuri päev Tallinnas)
- MTÜ Etnolaat („Valgevene talu kallistab Eesti talu III“)
- MTÜ Eesti Juudi Kogukond (juudi uue, 5783. aasta kontsert)
- Euroopa Romade Foorum Eestis MTÜ (roma kultuuri festival „ROMFEST-EST“)

- Udmurdi Ühing Ošmes (udmurdi folkloori ja keele säilitamine)
- Narva Valgevene Selts Sjabrõ (valgevene juurtega kunstniku mälestusürituste sari „Meie Chagall“)
- MTÜ Haridus-Kirjastuslik Kultuurikeskus Zlata (vene ja valgevene muinasjuttude salvestamine ja loengusari)
- MTÜ Aserbaidžaani Rahvuste Art Studio Buta (aserbaidžaani vaibakunsti näitus)
- Eesti-Mordva Selts (rahvusvaheline ersa ja mokša keele päevade tähistamine)

75 500

eurot jagati 18 toetatud projekti vahel

Mokša keele päev
Eestimaa Rahvuste
Ühendus

Ukraina kultuuri festival
Ljubov Laur

Töö roma kogukonnaga

Valgas tegutses Integratsiooni Sihtasutuse palgal aasta esimesel poolel roma kogukonna mentor, kellele värvati aasta teisel poolel abiks roma kogukonna liige. Tehti koostööd Valga vallavalitsuse spetsialistide ja valla haridusasutustega, nõustati Valga roma peresid ja toetati neid humanitaarabiga.

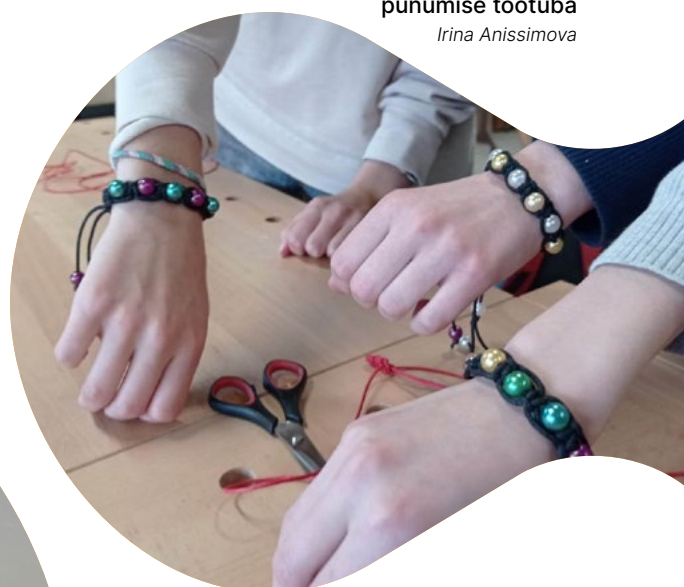
Käimas on ettevalmistused **roma tegevuskeskuse avamiseks** Valgas, sobivad ruumid leiti aadressil Jakobi 9. Tegevuskeskuses saavad roma noored ja täiskasvanud võimaluse oma vaba aega sisustada ning teiste kogukonnaliikmetega kohtuda. Lastele hakatakse seal pakkuma arendavat tegevust, noortele tuge koolikohustuse täitmisel, sh kodutööde tegemisel.

Käimas on ettevalmistused roma tegevuskeskuse avamiseks Valgas.

Ühiselt valmistuti **tähtpäevadeks** ja **pidustusteks**: rahvusvaheline roma päev aprillis, roma kultuuri festival juulis, roma holokausti päev augustis, Valga linna ja linna asutuste tähtpäevad jne. Lastele korraldati esinemisi ja töötube, jätkati roma tantsude õpetamist neidudele.

Juulis toimus **kaks linnalaagrit** kokku 30-le roma lapsele ja noorele. Laagritegevused sisaldasid ka väljasõite naabermaakondadesse.

Käepaelte punumise töötuba
Irina Anissimova

Roma ansambel
Jaanikese koolis esinemas
Irina Anissimova

30

roma last ja noort
osaes linnalaagrites

Rahvuste päeva
tähistamine Jõhvis
Matti Kämärä

Mitmekultuurilisuse tähistamine

Koostöös Eesti Inimõiguste Keskusega tähistati mais **mitmekesisuse kuud**. Selle teemaks oli „Sildu luues“. Sihtasutus vahendas ettevõtetele võimalust kutsuda endale külla rahvusvähemuste kultuuriseltse ja tutvuda nii lähemalt Eestis elavate rahvastega.

Veebruaris alanud sõja tõttu otsustas Ida-Virumaa rahvuskultuuriühenduste ümarlaud aprillis, et kultuurifestival „Loomepada“ toimub septembris

uues formaadis: hübriidüritusena, mis liidab seni-sele kultuurifestivalile rahvusvahelise konverentsi rahvussuhete teemadel. 25. septembril toimunud konverentsist „**Rahvustevahelise dialoogi ja rahu loomise edendamine Ida-Viru maakonnas**“ võttis osa üle saja inimese.

Konverentsipäeval korraldati Jõhvi kontserdimajas ka rahvuste päeva vastuvõtt, kuhu oli kutsutud külalisi nii Tallinnast kui ka Ida-Virumaalt.

Koostööpäevak kultuuriasutustele

Rahvusvähemuste kultuuriseltside ja eesti organisatsioonide koostöö edendamiseks peeti Tartu Loomemajanduskeskuses koostööpäevakut.

Kultuuriseltside katusorganisatsioonide seas läbi viidud küsitluse tulemusena sai selle teemaks **loomeettevõtlus ja partnerlus loomemajanduses**. Kahepäevasest üritusest võttis osa 35 inimest.

Koostööpäevaku teemaks oli loomeettevõtlus ja partnerlus loomemajanduses.

Selle tulemusel käivitati **neli koostööprojekti**:

- Rõõmutalgud (Ukraina Maja)
- Kapsas ja Värss (Tartu Ingerisooma Selts)
- Rodnya/Sugulased (Eesti Vene Kultuurikoda)
- Kultuuriseiklus (Gruusia Kultuuriseltside Maja)

Publikuauhinna – külastuse Eesti Rahva Muuseumisse – pälvis projekt „Rodnya/Sugulased“, mis ärgitab noori uurima oma suguvõsa ja päritolu.

Esimesed koostööpäevaku projektide tegevused on juba toimunud. Näiteks Ukraina Maja ja Tartu Mänguasjamuuseumi koostöös on „Rõõmutalgute“ projekti käigus korraldatud töötubasid ukraina- ja eestipäraste jõuluehete valmistamiseks.

4

koostööprojekti käivitati koostööpäevaku tulemusel

Koostööpäevak
Tartus
Ave Härsing

Praktika avaliku sektori organisatsioonides

Eesti keelest erineva emakeelega noorte toomiseks avaliku sektori organisatsioonidesse pakuti neile praktikakohti. Kokku käis selle kaudu aasta jooksul riigiasutustes praktikal 13 noort.

Jätkuvalt oli väga populaarne Riigikantselei. Selgus, et noorte huvi praktikale minna on suurem sügisel, mitte suvel.

Praktikantidele ja praktikajuhendajatele korraldati veebruaris **inspireeriv koolituspäev**. Selle viis läbi hariduspsühholoog Grete Arro, kes rääkis, kuidas aju mõtleb olukordades, mis on inimesele uued.

Kuna avaliku sektori praktikaprogramm on suunatud mitte ainult vene emakeelega tudengitele,

muutus selle veebilehe nimi. Senise „karjeraves-tonii“ asemel leiab lisainfot nüüd lehelt praktika-programm.integratsioon.ee.

Augusti lõpus toimus Tallinna eesti keele majas eesti keelest erineva emakeelega **tudengite suvekool**. Selle eesmärk oli tutvustada avalikus sektoris töötamise võimalusi ning propageerida praktikakohti. Osales 14 noort, kellest vaid neli olid Tallinnast, ülejäänud mujalt Eestist. Külastati riigiasutusi, viidi läbi avalikus sektoris töötamise võimalusi tutvustavad arutelud ning kohtuti eesti keelest erineva emakeelega ekspertide ja juhtidega, kes on end riigisektoris teostanud.

Praktikaprogrammis osalenud riigiasutused

Osalenud riigiasutused

1. Siseministeerium
2. Rahandusministeerium
3. Välisministeerium
4. Haridus- ja Teadusministeerium
5. Sotsiaalministeerium
6. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
7. Riigikantselei
8. Politsei- ja Piirivalveamet
9. Tervisekassa
10. Andmekaitseinspeksioon
11. Integratsiooni Sihtasutus

Riigiasutused, kuhu praktikale tahtjaid ei leidunud

1. Maanteeamet
2. Häirekeskus

11

riigiasutust osales praktikaprogrammis

13

noort käis aasta jooksul riigiasutustes praktikal

Kultuurijahi
kampanianäoks oli
Elina Nechayeva
Kaader videost

Kultuurijaht tutvustas võimalusi

Jaauaris ja veebruaris toimus kampaania Kultuurijaht, kutsumaks välispäritolu püsielanikke saama osa Eesti kultuurielust nende oma keeles.

Teavituskampaania kodulehel kultuurijaht.ee oli üleval hariv veebipõhine külastajamäng kampaanias osalenud teatrite ja muuseumide kohta, lisaks toodeti ja avaldati audiovisuaalseid mater-

*Kõige aktiivsemad
venekeelsed kultuurihuvilised
olid naised vanuses 45–64.*

jale raadio, televisiooni, sotsiaalmeedia, interneti, kampaanialehe ja välireklaami jaoks.

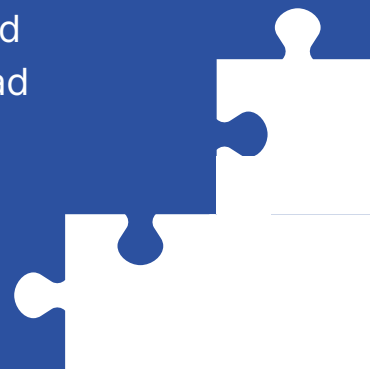
Kõige rohkem külastasid venekeelseid digimeedia-kanaleid Harjumaa inimesed, järgnesid Ida-Virumaa ja Tartu. Kõige aktiivsemad kultuurihuvilised olid **naised vanuses 45–64**. Kampaania märgatavus ingliskeelses sihtrühmas oli mõnevõrra erinev, kõige aktiivsemad olid naised vanuses 45–54, kuid väga aktiivsed olid ka 18–24- ja 35–44-aastased, lisaks 25–44-aastased mehed. Kampaanias kaasa löönud partnerid jätkasid sihtrühmalt tagasiside-ankeetide kogumist.

Globalestonian.com

Rahvus- kaaslased

Strateegiline eesmärk: Eestisse naasvad inimesed ja uussisserändajad on ühiskonnas hästi kohanenud ning saavad end teostada, panustades Eesti arengusse; välisriikides elavad rahvuskaaslased on tihedas kontaktis Eestiga.

Tagasipöördujad
Günther Küttis

Nõuanded tagasipöördujatele

Tagasipöördumisinfot ja nõuandeid jagati **640 inimesele**, huvi selle teema vastu kasvab juba mitmendat aastat. Palju on päringuid Eesti juurtega inimestelt, kes elavad Venemaal ja soovivad seoses Ukrainas toimuvaga Eestisse elama tulla.

Tagasipöördumise ja Eestis taaskohanemise infot jagatakse globalestonian.com lehel ja [sihtasutuse kodulehel](#). Pakutakse kontaktnõustamist ja jagatakse infot telefoni, e-posti või veebi teel. Infot selle sihtrühma kohta tutvustati ka mitmete kohalike omavalitsuste töötajatele.

Tagasipöördujate teemat on kajastatud meedias (nt telesaates „Siin me oleme“ ETVs) ning valminud on trükis „[Tagasi tulemised 2022](#)“. See tutvustab viie Eestisse tagasipöörduja lugu ja jagab praktilist abi sujuvaks kohanemiseks Eestis. Tagasipöördujate puhul tuleb arvestada, et nad on mitmekesiste elusaatustega inimesed ja ka nende vajadused on erinevad. Trükise eesmärk on julgustada potentsiaalseid tagasipöördujaid, aga see on oluline ka Eesti inimestele, sh ametnikele tagasipöördujate paremaks mõistmiseks.

New Yorgi Eesti maja
Kaire Cocker

640

inimest sai tagasi-
pöördumisinfot ja
nõuandeid

Osalemine
Mardilaadal
Marika Sulg

Tagasipöördumistoetus

Tagasipöördumistoetust maksti 40 taotlejale, kelle kaudu sai toetust **102 inimest**. Välja maksti **78 772 eurot**. Tagasipöördumistoetus on peamiselt suunatud pikka aega võõrsil viibinud lastega peredele. Pika aja ehk seitsme aasta nõuet ei kohaldata kuni 40-aastastele välismaal magistri- ja doktoriõppe läbinud noortele, et soodustada võõrsil hariduse saanud inimeste tagasipöördumist ja tööle asumist Eestis.

Toetuse andmise eesmärk on vältida Eestisse tagasipöördujate majandusliku olukorra halvenemist, mis võib tekkida seoses tagasipöördumisega

kaasnevate kuludega. Toetus aitab katta lastega perede tagasipöördumise kulutusi ning pakub sotsiaalmajanduslikku tuge vanematele, kel pole tagasipöördumise järel õnnestunud leida tööd või kes ei saa tulenevalt laste east veel tööle asuda.

Oma õigust tagasipöördumistoetusele saab kontrollida, täites sihtasutuse kodulehel [elektroonse küsimustiku](#). Seoses 2022. aastal jõustunud muudatustega tagasipöördumistoetuse maksmise tingimustes valmisid teenuse kohta uued info-materjalid.

Kogemuskohtumised

Aasta jooksul toimus **13 kogemuskohtumist**, neist üks kontaktne, teised veebikeskkonnas. Kohtumiste formaat oli varasemast aktiivsem – kohtumise esimeses pooles oli fookuses alati mõni

Kogemuskohtumine Vabaõhumuuseumis

Marika Sulg

kindel teema ja osales selle ala ekspert. Näiteks SA Kutsekoda OSKA ekspert rääkis töajärgi trendidest, Töötukassa spetsialist tööturu teenustest ja toetustest. Integratsioonist ja lõimumise ajaloost rääkis Kultuuriministeeriumi esindaja ning külas oli filmi „Põlvkond piiri taga“ režissöör ja produtsent.

Detsembrikuisele kogemuskohtumisele Vabaõhumuuseumisse olid oodatud ka pereliikmed. Võimalus päriselt kokku saada aitas luua lähedasemaid kontakte ja jagada oma lugu rohkematega.

Aktiivselt tegutseb kogemuskohtumiste **Facebooki leht** „Tagasipöördujate klubi – Kogemuskohtumised“.

13

kogemuskohtumist
toimus möödunud
aasta jooksul

Seminar noortele tagasipöördujatele

Toimus üks kahepäevane ja üks ühepäevane **noorte tagasipöördujate seminar** „Keel ja meel“, mille puhul oli tähtsal kohal vaimse tervise toetamine uue elu alustamisel Eestis.

Seminaridest osa võtnud **35 noort** olid elanud, ja mõned ka sündinud, väga erinevates riikides, mitmed neist olid ka väga muljetavaldava rändekogemusega. Osade osalejate eesti keele oskus oli veel vähene ja neile tuli räägitut ka veidi tõlkida, kuid oluline oli kohalolek ja töö iseendaga. Seminari sisuline ülesehitus täitis igati oma eesmärgi – noored jagasid rändest ja elukeskkonna muutusest tingitud tundeid ning said kuulata teiste lugusid. Nad õppisid leidma oma kogemustest tulenevaid tugevusi ja toimetulekustrateegiaid. Noored hindasid seminare kasulikuks ja huvitavaks, said uusi sõpru ja julgesid ennast avada.

Noorteseminar
Kaire Cocker

Eesti oma kodu veebis

Üle maailma asuva eestlaskonna ühendamisel soovib sihtasutus olla senisest veelgi ambitsioonikam. Tähtsaks peetakse üleilma eestlaskonna teadvustamist, eri põlvkondade sidusust, meie mälu ja pärandi hoidmist ja ka noorte kaasamist ning nende identiteedi toetamist.

Olulist rolli selle eesmärgi täitmisel mängib portaal globalestonian.com. Platvorm aitab kokku tuua üleilma eestlased, kes soovivad saada osa Eesti elust ja leida infot eestlaste tegemiste kohta kogu maailmas.

2022. aasta jooksul muudeti portaali kasutajasõbralikumaks, et see vastaks paremini sihtrühmade vajadustele, oleks kiirem ja navigeerimine lehel mugavam. Leht muutus **kolmekeelseks** – senisele eesti ja inglise keelele lisandus ka vene keel.

Läbi viidi portaali **teavituskampania**, mille tarbeks valmisid turundusmaterjalid tunnuslausega „Leia oma Eesti“. Kampania käigus levitati uudis-

kirja, suheldi kogukondadega ja jagati oma lugusid. See kõik aitas kaasa portaali küllastatavuse tõusule – aasta alguses oli unikaalseid küllastajaid lehel kuus ligi 3000, kampania tulemusel kerkis see number teises kvartalis mõnel kuul isegi 8000-ni. Teavituskampaniaks tehtud turundusmaterjale saab iga soovija [portaalist](#) endale alla laadida ja kasutada.

Aasta jooksul postitati lehele **315 uudist** ja 286 rahvaskaaslastega seotud sündmust. Ilmus 12 uudiskirja. Aasta lõpuks oli uudiskirja tellijaid üle 1900, mis on pea kolm korda rohkem kui aasta varem. Kõiki eelmisel aastal ilmunud uudiskirju saab lugeda [siit](#).

Portaali sõnumeid aitab levitada ja portaali tutvustab Facebooki leht „[Globaalne eestlane](#)“, millel on ligi 2500 jälgijat.

315

uudist postitati
aasta jooksul
globalestonian.com
lehele

Leia OMA Eesti!
Find YOUR OWN Estonia!

globalestonian.com

Portaal muudeti
kasutajasõbralikumaks

Keelelaagrid välisriikides elavatele noortele

Suvel said välisriigis elavad eesti juurtega noored osaleda laagris, mis tõi kokku püsivalt välisriigis asuvad eesti noored ning kohalikud Eesti tuginoored.

Sõlmiti sõprusi, harjutati keelt ja rajati suhtlusvõrgustikku rahvuskaaslastega üle maailma.

Keelelaager Veneveres

Marika Sulg

Venevere puhkekülas Viljandimaal toimus **kolm kümnapäevast laagrit, kus osales kokku 90 noort.**

Igas vahetuses osales kaheksa noort Eestist. Ülejäänud 22 noort vanuses 13–18 tulid Eestisse järgmistest riikidest: USA, Bahama, Venemaa, Ukraina, Suurbritannia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Iirimaa, Portugal, Maroko, Belgia, Holland, Austria, Taani, Norra, Rootsi, Soome, Leedu ja Läti.

Noored said laagris eesti keelt harjutada ning selle käigus sõlmida sõprusi ja rajada suhtlusvõrgustikku rahvuskaaslastega üle maailma. Käidi ka ekskursioonidel Viljandis ja Tartus ning harjutati eesti söökide tegemist. Laager lõppes teadmiste kontrolliga, kus noored said endale ise hindeid panna.

Keelelaager Veneveres

Marika Sulg

Väliseesti kultuuriseltside toetamine

Väliseesti kultuuriseltside toetusvoorst määrati rahastus **19 projektile kogusummas 40 000 eurot**.

Eesti kultuuri hoidmisele ja säilitamisele kaasa aitavad tegevused toimusid Moldovas, Itaalias, Soomes, Hollandis, USAs, Rootsis, Kanadas, Venemaal, Lätis, Belgias, Norras jm.

*Toetati ka Eesti loojate jõudmist
rahvuskaaslaste ette.*

Näiteks pani sihtasutus õla alla, et teoks saaksid Lääneranniku Eesti päevad Seattle'is, Bostoni Balti filmifestival, New Yorgi Eesti kultuuripäevad, Eesti kogukonnapäev Roomas ja Baltimaade suvepäevad Norras.

Osad sündmused olid keskendunud Eestiga seotud olulise päeva tähistamisele või tava elushoidmisele – näiteks jaanipäeva tähistamine Moldovas ja Belgias, rahvatantsu õpetamine Lätis, taasiseseisvumispäeva tähistamine Soomes või koorilaulutraditsiooni elushoidmine Euroopa eesti kogukondades. Toetati ka Eesti loojate jõudmist rahvuskaaslaste ette – näiteks Collegium Musicale kontsertreisi Kanadas.

Väliskogukondade omaalgatuse innustamine

Eesti väliskogukondade ühtekuuluvustunde tugevdamiseks Eestiga on ellu kutsutud toetusprogramm, mis rahastab maksimaalselt 5000 euroga eeskätt noortele suunatud tegevusi.

Toetatakse väliseesti kultuuri-, äri-, teadus-, koostöö- jm projekte, mis aitavad kaasa üleilmsete eestlaste eesti identiteedi säilimisele. Tähtsaks peetakse ka Eesti ühiskonna teadlikkuse tõstmist diasporaa tegevustest.

Aasta esimesse poolde jäid projektid, mis said toetust 2021. aasta lõpus (22 projekti), sügisel valiti välja **25 uut projekti**. Neile määratud toetuste **kogusumma oli ligi 65 000 eurot**.

Tegevusi viiakse läbi vähemalt 11 riigis, Soomest Austraaliani. Näiteks jätkatakse eesti diasporaa tutvustamist dokumentaalsarja „Piirideta põlvkond“ kaudu. Eesti Mälu Instituut annab välja raamatu ja filmi Teise maailmasõja tagajärjel Rootsi jõudnud Eesti pagulaste põgenemislugudest. Belgias korraldatakse Eesti Vabariigi 105. sünni-

päeva puhul noorte kunstinäitust, Austraalias toimub Sörve lastelaager, Saksamaal laste teatripäev ning Soomes tutvustatakse Eesti lastekirjandust.

**Õpilaste ühislooming
Eesti 105. sünnipäevale
pühendatud kunstinäitusel
„Põimitud“ Brüsselis**
Tiia Tammemägi

Anna Farafonova

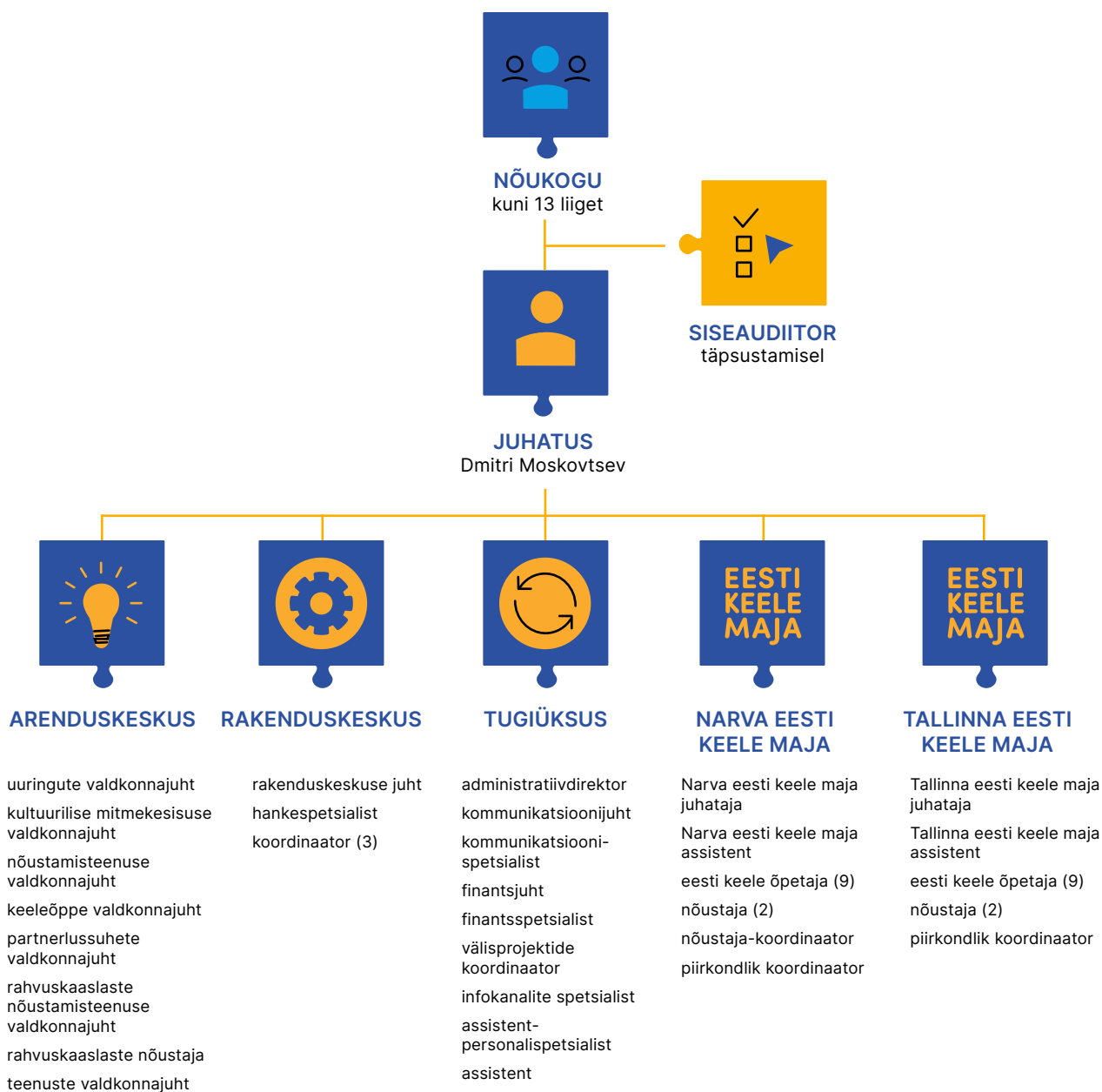
Tugev organisatsioon

Strateegiline eesmärk: Lõimumistegevustel on tuntav mõju ja need on tõhusalt korraldatud, sihtgruppide rahulolu teenuste kvaliteediga on kõrge.

Töötajaskond

2022. aasta lõpus töötas Integratsiooni Sihtasutuses **49 inimest**, töökohad asusid Narvas, Lüganusel, Paldiskis, Tartus ja Tallinnas. 13 uut töötajat liitus kollektiiviga aasta jooksul.

Loodi seitse ametikohta: finantsspetsialist, koordinaator, teenuste valdkonnajuht, kaks piirkondlikku koordinaatorit, rahvuskaaslaste nõustaja ja nõustaja-koordinaator.

Hinnatud tööandja

Sihtasutuse positsiooni tänapäevase ja atraktiivse tööandjana kinnitavad kaks uut märgist.

- „**Kaugtöö tegija**“ märgis antakse organisatsioonidele, kelle kultuuri osaks on paindlik töötamine. Targa Töö Ühingu ja Personalijuhtimise Ühingu PARE välja antava märgisega tunnustati sihtasutust kui eesrindlikku kaugtööd tegevat organisatsiooni juunis.

**austame
erinevusi**

- **Kvaliteedimärgist „Austame erinevusi“** annab välja Eesti Inimõiguste Keskus. Sellega tõstetakse esile tööandjaid, kes peavad lugu võrdsest kohtlemisest ja kaasavast organisatsioonikultuurist ning kelle sisuline töö mitmekesisuse juhtimisel on teistele eeskujuks. Sihtasutus sai märgise septembris, olles enne seda välja töötanud ka mitmekesisuse edendamise tegevusplaani.

Teadliku arengu tugisambad

Organisatsiooni juhtimisel pöörati tähelepanu järgmistele protsessidele:

- arenguvõimaluste pakkumine töötajatele, motiveeriva töökeskkonna tagamine
- teadlikkuse tõstmine sihtasutusest kui atraktiivsest tööandjast
- organisatsiooni põhi- ja tugiprotsesside ajakohastamine, et pakkuda teenuseid mõistlikult ja efektiivselt
- sisekommunikatsiooni tõhustamine, tagamaks ühist infovälja eri linnades tegutsevatele töötajatele ja vältimaks tegevuste dubleerimist
- teenuste arendamine lähtuvalt disainmõtlemise põhimõtetest, võttes aluseks klientide ja partnerite rahulolu ning kasutuskogemuse
- organisatsiooni nähtavuse suurendamine ühiskonnas, tugevdamiseks sihtasutuse positsiooni valdkonna kompetentsikeskuse ja eestkõnelejana
- kvaliteedijuhtimise põhimõtete juurutamine, nt 2021. aastal välja töötatud seiremudeli alusel tagasiside kogumine eesti keele maja klientide rahulolu ja ühiskonda lõimumise kohta

Iseteeninduskeskkond klientidele

Sihtasutuse klientide ja teenuste haldussüsteemi osana avanes märtsis iseteeninduskeskkond. Lehe iseteenindus.integratsioon.ee kaudu saab end registreerida eesti keele õppe ja praktiseerimisega seotud tegevustesse. Andmebaasiga on 2022. aasta lõpuks liitunud **ligi 12 200 klienti**.

Aasta jooksul jätkati kliendihalduskeskkonna arendamist, mh luuakse sinna ka oma teenuste haldamise moodul sihtasutuse partneritele.

Iseteeninduskeskkonna
tunnusgraafika

Nähtavus ühiskonnas

Sihtasutuse olulisemad kommunikatsioonikanalid on asutuse veebileht, uudiskiri, eesti-, vene- ja ingliskeelsed meediaväljaanded, sotsiaalmeedia ning partnerite infokanalid. Mõne teema puhul osteti laiema kõlapinna saavutamiseks ka reklaamipindu.

Aasta jooksul saadeti välja **36 pressiteadet**, reeglina eesti, vene ja inglise keeles. Meediaväljaannetes ilmus sihtasutuse tegevuse kohta **751 kajastust**, mis on viiendiku võrra enam kui eelneval aastal.

36

pressiteadet
saadeti välja

751

kajastust ilmus
sihtasutuse kohta
meediaväljaannetes

Sihtasutuse Facebooki lehel avaldati 199 postitust, eesti keele maja kahel Facebooki lehel kokku 577. Instagramis tehti 83 postitust ning rahvuskaslastele suunatud „Globaalse eestlase“ Facebooki lehel 71 postitust. Aktiivne tegevus toimus ka eesti keele mentoritele ja suhtluskeele harjutajatele loodud kinnistes Facebooki gruppides.

Sihtasutuse Facebooki lehel avaldatud **postitused jõudsid 623 128 inimeseni**, Narva ja Tallinna eesti keele maja Facebooki lehel ilmunud postitused vastavalt 94 473 ja 70 300 inimeseni ning „Globaalse eestlase“ Facebooki postitused 135 222 inimeseni.

Välja saadeti **viis uudiskirja** eesti, vene ja inglise keeles, igaüks u 8700 inimesele.

Reklaami sisaldavad **teavituskampaaniad** korraldati keeleõppe, teistesse keeltesse tõlgitud kultuurisuu tarbimise võimaluste, Globalestonian.com portaali ja kodanikupäeva e-viktoriini kohta.

Motiveerivad tunnustused

Sihtasutuse – eeskätt just eesti keele majade – tegevus kajab ühiskonnas vastu mitme väarika tunnustuse kaudu. Näiteks tõsteti virtuaalsete lühivestluste sarja „Keelerulett“ esile 2021. aasta parimate **keeletegude konkursil**.

Narva eesti keele maja sai tunnustusi lausa mitmeid.

- 2021. aasta kooslaulmispidu „Sõida tasa üle silla“ eest saadi Ida-Virumaa kultuurirahva tänuüritusel „Ida-Viru ehe“ **aasta kultuuri-sündmuse auhind**.

Projekt „Valik“ jõudis Narva aasta teo konkursile

Julia Viirsalu

- Kooslaulmispidu jõudis **loovusfestivalil Kuldmuna** avaliku ürituse kategooria finalistide sekka.
- **Eesti keele mainekujundajate konkursil** tunnustati Narva eesti keele maja innovaatiliste ideede rakendamise eest keeleõppes.
- Narva eesti keele maja tandemkoor sai **Narva linna kultuuri eripreemia**.
- Muusika- ja linnafestivali „Station Narva“ ajal toimunud koosloomise teemale pühendatud ettevõtluspäeval tunnustas **riigihalduse minister tänukirjaga** Narva eesti keele maja piirkonda arendavate lõimumisprojektide eest.
- **Ida-Virumaa täiskasvanuhariduse tänu-sündmusel** tõi aasta õpiteo eripreemia filmiakadeemia projekti eestvedamine.
- Filmiakadeemiaga seotud projekt „Valik“ oli **nominendiks Narva aasta teo konkursil**.

Riigihalduse minister tunnustab Narva eesti keele maja
Patrik Tamm

Ülevaade nõukogu tööst

Ülevaade on koostatud, lähtudes riigivaraseaduse § 98 lõikest 1 ja sihtasutuse põhikirjast.

Aruandeperioodil muutus nõukogu liikmelisus. Aasta alguses kuulus nõukogusse 12 liiget, alates 28. jaanuarist oli liikmeid 11, alates 9. märtsist 12, alates 29. juunist 10, alates 18. juulist 9 ning alates 25. augustist 10.

Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu liikmed aastal 2022

Piret Hartman	nõukogu esimees kuni 29.07
Priidu Ristkok	nõukogu aseesimees kuni 18.08, millest alates nõukogu esimees
Birute Klaas-Lang	nõukogu liige
Heidi Uustalu	nõukogu liige
Vadim Belobrovtsev	nõukogu liige
Andero Adamson	nõukogu liige
Maris Toomel	nõukogu liige
Mari-Liis Jakobson	nõukogu liige
Andrus Tamm	nõukogu liige
Lauri Lugna	nõukogu liige kuni 27.01
Ann Räämet	nõukogu liige kuni 28.06
Külli Remsu	nõukogu liige kuni 28.06
Tarmo Miilits	nõukogu liige alates 09.03
Eda Silberg	nõukogu liige alates 25.08

Koosolekud

Aastas toimus seitse nõukogu koosolekut ja üks seminar.

Nõukogu jätkas tavapärase ülesannete täitmist, olles teadlik Integratsiooni Sihtasutuse majandustegevusest, kinnitades 2021. majandusaasta aruande ning muudatused 2022. aasta tegevuskavas ja eelarves. Kinnitati 2023. aasta eelarve ja tegevuskava.

Lisaks analüüsi uuringute valdkonnas Balti Uuringute Instituudi poolt läbi viidud keeleõppe mõju-uuringut ning tõstatati küsimus keelemajade seiremudeli käivitamise kohta. Nõukogu rõhutas aruandluse osas strateegiapõhise lähenemise olulisust.

Ukraina sõja mõjude tõttu suurenes märkimisväärselt töötajate koormus.

Kuna Integratsiooni sihtasutuse juhatuse liige Irene Käosaar esitas lahkumisavalduse, oli nõukogu üheks olulisemaks väljakutseks leida sihtasutusele **uus juhatuse liige**. Valituks osutus **Dmitri Moskovtsev**, kes alustas juhatuse liikmena 1. juulil 2022.

Nõukogu seminaril leidis käsitlemist neli aastat eesti keele majade tegutsemist ning nende edasised plaanid. Samuti andis nõukogu sisendi juhatusele, millised võiksid olla muudatused Integratsiooni Sihtasutuse strateegias.

Seoses nõukogu esimehe Piret Hartmani tööle asumisega kultuuriministrina, valis nõukogu 18. augustil uueks nõukogu esimeheks **Priidu Ristkoki**.

Ukraina sõjast tingituna toimusid aasta jooksul arutelud suurenenud eelarve, tegevuste ja koormuse teemal. Kuna sihtasutus jätkas nii planeeritud tegevuskava elluviimist kui ka täitis uusi ülesandeid, tõusis märkimisväärselt töötajate koormus.

Makstud tasud

Sihtasutuse asutaja õigusi teostava asutuse otsusega (kultuuriministri 25.11.2013 käskkiri nr 1.1-3/364) on määratud Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu esimehe kuutasuks 210 eurot ja nõukogu liikme kuutasuks 140 eurot.

Nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasud aruandeperioodil

Nimi	Nõukogu / juhatus	Periood	Summa kokku (EUR)
Piret Hartman	nõukogu esimees (kuni 29.07)	01.01–29.07.2022	1470,00
Priidu Ristkok	nõukogu aseesimees (kuni 18.08) nõukogu esimees (alates 18.08)	01.01–31.12.2022	1850,43
Birute Klaas-Lang	nõukogu liige	01.01–31.12.2022	1680,00
Andero Adamson	nõukogu liige	01.01–31.12.2022	1680,00
Maris Toomel	nõukogu liige	01.01–31.12.2022	1260,00
Heidi Uustalu	nõukogu liige	01.01–31.12.2022	1260,00
Vadim Belobrovstsev	nõukogu liige	01.01–31.12.2022	1680,00
Andrus Tamm	nõukogu liige	01.01–31.12.2022	1680,00
Mari-Liis Jakobson	nõukogu liige	01.01–14.10.2022	980,00
Lauria Lugna	nõukogu liige	01.01–27.01.2022	280,00
Küllli Remsu	nõukogu liige	01.01–28.06.2022	560,00
Ann Räämet	nõukogu liige	01.01–28.06.2022	819,00
Tarmo Miilits	nõukogu liige	09.03–31.12.2022	1363,48
Eda Silberg	nõukogu liige	25.08–31.12.2022	590,43
Irene Käosaar	juhatuse liige	01.01–30.06.2022	34 220,48 sh tulemuspalk 7700,00
Dmitri Moskovtsev	juhatuse liige	01.07–31.12.2022	22 199,99

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	6 355 388	2 555 703	2
Nõuded ja ettemaksud	792 099	467 183	3
Kokku käibevarad	7 147 487	3 022 886	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	26 302	26 100	3
Materiaalsed põhivarad	5 153	6 920	4
Immateriaalsed põhivarad	82 587	100 642	5
Kokku põhivarad	114 042	133 662	
Kokku varad	7 261 529	3 156 548	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	1 182 149	673 532	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	4 793 694	1 080 261	9
Kokku lühiajalised kohustised	5 975 843	1 753 793	
Kokku kohustised	5 975 843	1 753 793	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	1 402 755	1 135 018	
Aruandeaasta tulem	-117 069	267 737	
Kokku netovara	1 285 686	1 402 755	
Kokku kohustised ja netovara	7 261 529	3 156 548	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	6 930 867	6 221 876	8
Muud tulud	224	30 034	
Kokku tulud	6 931 091	6 251 910	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-3 001 319	-2 346 441	13
Jagatud annetused ja toetused	-1 263 271	-1 093 684	10
Mitmesugused tegevuskulud	-666 203	-620 043	
Tööjõukulud	-1 519 650	-1 448 834	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-23 069	-7 896	4, 5
Muud kulud	-583 721	-467 275	15
Kokku kulud	-7 057 233	-5 984 173	
Põhitegevuse tulem	-126 142	267 737	
Intressitulud	9 073	0	
Aruandeaasta tulem	-117 069	267 737	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-126 142	267 737	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	23 069	7 895	4
Muud korrigeerimised	650	18 293	
Kokku korrigeerimised	23 719	26 188	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-316 046	-66 640	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	4 221 024	-671 445	
Kokku rahavood põhitegevusest	3 802 555	-444 160	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-2 870	-122 405	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 870	-122 405	
Kokku rahavood	3 799 685	-566 565	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 555 703	3 122 268	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	3 799 685	-566 565	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	6 355 388	2 555 703	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	1 135 018	1 135 018
Aruandeaasta tulem	267 737	267 737
31.12.2021	1 402 755	1 402 755
Aruandeaasta tulem	-117 069	-117 069
31.12.2022	1 285 686	1 285 686

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Integratsiooni Sihtasutus (edaspidi INSA) 2022. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi seaduses, mida täiendab Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend lähtub Eesti finantsaruandluse standardist. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad raamatupidamise seadusest ja raamatupidamise toimkonna juhenditest (RTJ), samuti rahvusvahelisest avaliku sektori raamatupidamise standarditest. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsibist.

Bilansipäevajärgsed sündmused.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse pangakontodel olevaid rahalisi vahendeid.

Välisvaluutas fikseeritud tehingud.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanDES, kusjuures tegevustuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ja hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Hindamisel vaadeldakse igat nõuet eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii aruandekuupäevaks teadaolevaid kui ka aruandekuupäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust.

Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved hinnatakse maksetähtaja ületamise järgi:

- (a) 90-180 päeva võrra maksetähtaja ületanud nõuded hinnatakse alla 50% ulatuses;
- (b) üle 180 päeva võrra maksetähtaega ületanud nõuded hinnatakse 100% ulatuses alla.

Toetuse tagasinõudmine.

Toetus nõutakse täielikult või osaliselt tagasi, kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks.

Toetuse võib toetuse saajalt osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral toetuse saamise taotlust ei oleks rahuldatud;
 - 2) toetust ei ole kasutatud ettenähtud korras ja tingimustel;
 - 3) toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus;
 - 4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tulemusi ei saavutata;
 - 5) ettekirjutus toetuse kasutamise kohta kaasneva rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumiste tagajärgede kõrvaldamiseks on jäetud tähtjaks täitmata;
 - 6) toetuse saaja ei ole täitnud toetuslepingus või toetuse andmist ja kasutamist reguleerivates õigusaktides talle pandud kohustusi.
- Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara.

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 5000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt alates 320 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida INSA saaks vara

võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Immateriaalne põhivara.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalsetel varadel on piiratud kasulik eluiga.

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele. Parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Infotehnoloogiline riistvara	3 aastat
Muu amortiseeruv põhivara	5 aastat

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Annetused ja toetused

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi.

Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitingimuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse materiaalse või immateriaalse varana ja tuluna põhivara sihtfinantseerimisest samas perioodis, mil tehti kulutused.

Sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud. Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamisega seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samadel perioodidel kui toetuste saajad. Kui toetus kehtestatakse perioodiliselt makstavana, võetakse toetus kuluna arvele sellel kuul, mille eest see oli ette nähtud. Kui toetuse vahendaja kajastab toetust oma tulemiaruanDES tuluna ja kuluna, kajastavad toetuse andja ja saaja kumbki tehingupartnerina alati vahendajat ning vahendaja näitab tuludes tehingupartnerina toetuse andjat ja kuludes tehingupartnerina toetuse saajat. Kui sihtfinantseerimise andja ja saaja on mõlemad avaliku sektori üksused ja saajal on aasta lõpu seisuga sihtfinantseerimisega seotud nõudeid või kohustusi andja või saaja ees, esitab saaja andjale või vahendajale sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustuste, tulude ja kulude kohta aasta lõpu seisuga teatise.

Tegevustoetused on toetused, mida toetuse saaja võib suuremal määral kasutada oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Siin kajastatakse mitmesuguseid toetusi, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud. Tegevustoetused kajastatakse laekumisel koheselt tuluna ja ülekandmisel kuluna.

Avaliku sektori sisese sihtfinantseerimise korral lepatakse kajastamise viisis eelnevalt omavahel kokku. Toetuse andjaga lepatakse kokku toetuse liik ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad.

Tulud

Tulud arvestatakse realiseerimismomendil või lepingus fikseeritud perioodi(de) kohta. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Tulu kajastatakse siis, kui sihtasutusel tekib summale nõudeõigus.

Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulusid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud.

Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Kulusid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulusid.

Sihtasutuse tegevuskulude on jaotatud tööjõukuludeks, majanduskuludeks, antud toetusteks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks.

Seotud osapooled

Seotud osapoolena käsitletakse tegev- ja kõrgema juhtkonda, tegev- ja kõrgema juhtkonna pereliikmeid ning nendega seotud äriühinguid.

Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Arvelduskonto	6 355 388	2 555 703
Kokku raha	6 355 388	2 555 703

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Ettemaksed toetuse saajatele	209 895	209 895		
Toetuse tagasinõuded	4 666	4 666		
Saamata sihtfinantseerimine	542 233	542 233		9
Tagatisdeposiit	26 302		26 302	
Muud nõuded	11 232	11 232		
Laekumata intressid	9 073	9 073		
Saamata tegevuskulud	15 000	15 000		
Kokku nõuded ja ettemaksed	818 401	792 099	26 302	
	31.12.2021	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Ettemaksed toetuse saajatele	108 468	108 468	0	
Toetuse tagasinõuded	40 426	40 426	0	
Saamata sihtfinantseerimine	308 156	308 156	0	9
Saamate seadusest tulenevad toetused	193	193	0	
Tagatisdeposiit	26 100	0	26 100	
Muud nõuded	9 940	9 940	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	493 283	467 183	26 100	

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2020			
Soetusmaksumus	8 322	8 834	17 156
Akumuleeritud kulum	-5 664	-147	-5 811
Jääkmaksumus	2 658	8 687	11 345
Amortisatsioonikulu	-2 658	-1 767	-4 425
31.12.2021			
Soetusmaksumus	8 322	8 834	17 156
Akumuleeritud kulum	-8 322	-1 914	-10 236
Jääkmaksumus	0	6 920	6 920
Amortisatsioonikulu		-1 767	-1 767
31.12.2022			
Soetusmaksumus	8 322	8 834	17 156
Akumuleeritud kulum	-8 322	-3 681	-12 003
Jääkmaksumus	0	5 153	5 153

Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	
Ostud ja parendused	0	104 112	104 112
Amortisatsioonikulu	-3 470	0	-3 470
Ümberliigitamised	104 112	-104 112	0
31.12.2021			
Soetusmaksumus	104 112	0	104 112
Akumuleeritud kulum	-3 470	0	-3 470
Jääkmaksumus	100 642	0	100 642
Ostud ja parendused		3 248	3 248
Amortisatsioonikulu	-21 303		-21 303
Ümberliigitamised	3 248	-3 248	
31.12.2022			
Soetusmaksumus	107 360	0	107 360
Akumuleeritud kulum	-24 773		-24 773
Jääkmaksumus	82 587	0	82 587

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 032 461	1 032 461	
Võlad töövõtjatele	52 327	52 327	
Maksuvõlad	82 236	82 236	7
Võlad toetuste saajatele	14 300	14 300	
Seadusandlusest tulenevad toetuste kohustised	825	825	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 182 149	1 182 149	
	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	523 784	523 784	
Võlad töövõtjatele	49 806	49 806	
Maksuvõlad	76 988	76 988	7
Võlad toetuste saajatele	22 896	22 896	
Seadusandlusest tulenevad toetuste kohustised	58	58	
Kokku võlad ja ettemaksed	673 532	673 532	

Lisa 7 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	994	872
Üksikisiku tulumaks	28 173	26 270
Sotsiaalmaks	48 121	45 254
Kohustuslik kogumispension	1 769	1 700
Töötuskindlustusmaksed	3 179	2 892
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	82 236	76 988

Lisa 8 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 011 918	3 493 998	9
Tegevustoetus Kultuuriministeeriumilt	2 895 475	2 395 765	
Tagasinõutud sigtfinantseerimine	-118 412	-12 987	9
Tegevustoetus Rahandusministeeriumilt	20 000	200 000	
Tegevustoetus Siseministeeriumilt	106 886	139 100	
Tegevustoetus Välisministeeriumilt	15 000	6 000	
Kokku annetused ja toetused	6 930 867	6 221 876	
sh eraldi riigieelarvest	5 521 132	4 971 749	

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2020		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2021	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) põhivara sihtfinantseerimiseks	14 232	0	14 232	0	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	14 232	0	14 232	0	0	0	0
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt tegevuskuludeks	0	807 748	175 721	0	833 035	0	150 434
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks	206 325	0	1 132 608	9 249	1 225 190	308 156	0
Haridus- ja Teadusministeeriumilt tegevuskuludeks	0	0	42 000	0	42 000	0	0
Rahandusministeeriumilt tegevuskuludeks	0	101 353	70 000	0	136 673	0	34 680
Kultuuriministeeriumilt toetuste vahendamiseks	0	93 465	722 277	0	780 407	0	35 335
Rahandusministeeriumilt toetuste vahendamiseks	0	180 738	253 000	0	235 138	0	198 600
AMIF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks	0	138 882	249 994	0	68 193	0	320 683
Haridus- ja Teadusministeeriumilt toetuste vahendamiseks	0	21 755	0	0	16 178	0	5 577
Siseministeeriumilt tegevuskuludeks	0	0	400 000	0	137 567	0	262 433
Välisministeeriumilt toetuste vahendamiseks	0	0	54 000	0	0	0	54 000
United Nations High Commissionerilt toetuste vahendamiseks	0	0	25 150	0	6 630	0	18 520
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	206 325	1 343 941	3 124 750	9 249	3 481 011	308 156	1 080 262
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	220 557	1 343 941	3 138 982	9 249	3 481 011	308 156	1 080 262

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanDES	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt tegevuskuludeks		150 434	4 737 333	22 691	1 036 940		3 850 826
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks	308 156		738 670	9 940	972 746	542 233	
Rahandusministeeriumilt tegevuskuludeks		34 680			32 155		2 525
Kultuuriministeeriumilt toetuste vahendamiseks		35 335	743 633	46 975	727 641		51 327
Rahandusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		198 600	350 000	9 906	361 897		186 703
AMIF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks		320 683	49 999		363 466		7 215
Haridus- ja Teadusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		5 577	363 319	5 577	62 840		306 056
Siseministeeriumilt tegevuskuludeks		262 433	293 114		225 878		329 670
Välisministeeriumilt toetuste vahendamiseks		54 000	55 000		54 303		54 697
United Nations High Commissionerilt toetuste vahendamiseks		18 520		18 520	18 520		0
Välisministeeriumilt tegevuskuludeks			80 000	4 803	79 915		85
British Council Estonialt toetuste vahendamiseks			17 450		17 450		0
University of Gotheburgilt toetuste vahendamiseks			62 756		58 167		4 590
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	308 156	1 080 262	7 491 274	118 412	4 011 918	542 233	4 793 694
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	308 156	1 080 262	7 491 274	118 412	4 011 918	542 233	4 793 694

Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2022	2021
Stipendiumid, preemiad	-6 500	-4 500
Tagasipöördujate (Immigreerujate) toetus	-78 772	-68 121
Projektide toetuslepingud	-1 165 682	-1 015 545
Õppetootused	-12 317	-5 518
Kokku jagatud annetused ja toetused	-1 263 271	-1 093 684

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2022	2021	Lisa nr
Üür ja rent	-305 572	-284 124	12
Energia	-50 261	-25 638	
Elektrienergia	-21 773	-12 775	
Soojusenergia	-26 298	-10 370	
Kütus	-2 190	-2 493	
Mitmesugused bürookulud	-199 412	-172 321	
Uurimis- ja arengukulud	-9 414	-55 016	
Lähetuskulud	-20 140	-14 907	
Koolituskulud	-17 145	-18 113	
Inventari ja seadmetega seotud kulud	-64 259	-49 924	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-666 203	-620 043	

Lisa 12 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2022	2021	Lisa nr
Kasutusrendikulu	-300 025	-282 324	11
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2022	31.12.2021	Lisa nr
12 kuu jooksul	-83 749	-78 469	

Lisa 13 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2022	2021
Sisseostetud teenus koolituste korraldamiseks integreerujatele	-1 857 100	-1 270 597
Ürituste korraldamine integreerujatele	-1 144 219	-1 075 844
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-3 001 319	-2 346 441

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2022	2021
Palgakulu	-1 117 944	-1 066 657
Sotsiaalmaksud	-376 568	-359 512
Erisoodustused	-25 138	-22 666
Kokku tööjõukulud	-1 519 650	-1 448 835
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	46	44

Lisa 15 Muud kulud

(eurodes)

	2022	2021
Trahvid, viivised ja hüvitised	-2 716	-640
Tegevuskulude käibemaksukulu	-538 546	-462 893
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest muudest nõuetest	-42 459	-3 742
Kokku muud kulud	-583 721	-467 275

Lisa 16 Seotud osapooled

(eurodes)

	2022	2021
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
Arvestatud tasu	62 459	64 889
Preemia, tulemustasu	7 700	0

INSA nõukogus on 31.12.22 seisuga 10 liiget. INSA-t juhib üheliikmeline juhatus. Sihtasutuse soodustatud isikuteks on juhatuse liige ja nõukogu liikmed.

Juhatusel liikmele arvestatud tasud olid 2022.aastal 56 420 eurot. Nõukogu liikmetele arvestatud tasud 17 153 eurot.

Tehinguid seotud osapooltega 2022. aastal ei toimunud

Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Kultuuriministeeriumiga sõlmiti 03.03.2023 riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise leping nr 7-15/4815-2 perioodiks 01.01.2023 kuni 31.12.2023.

Lepingu maksumus on 5 656 327 eurot, millest:

- Sihtotstarbeline toetus on 2 199 629 eurot,
- Tegevustoetus on 3 456 698 eurot, sh Eesti keele majade tegevustoetus 2 200 000 eurot.

Rahandusministeeriumiga sõlmiti 13.01.2021 haldusleping nr 14-8/293-1 riigisisese toetusmeetme elluviimiseks. Leping sõlmiti riigihalduse ministri 13. aprilli 2020. a. määruse nr 13 „Ida-Virumaa ettevõtlust edendavate spordi- ja kultuuriürituste toetuse andmise tingimused ja kord“ § 1 lõike 3 alusel perioodiks kuni 31.12.2024. a. Haldusülesande täitmiseks eraldatakse sihtasutusele 370 000 eurot, millest:

- Meetme alusel toetus on 350 000 eurot,
- Toetuskeemi rakendamise toetus on 20 000 eurot.

Välisministeeriumile 14.02.2023 esitatud taotlus projekti „Üleilmse eestluse edendamine läbi Eesti väliskogukondade toetamise üle maailma“ rahastamiseks.

Taotluse maksumus on 85 000 eurot. Leping sõlmimisel.

Haridus- ja Teadusministeeriumiga on allkirjastamisel riigieelarvelise toetuse kasutamise leping summas 42 000 eurot.

Lepingu eesmärk toetamine väliseesti noorte keele laagreid korraldamist.

Kultuuriministri käskkirjaga 18.01.2023 nr 17 on muutunud Euroopa Sotsiaalfondi projekti „Eesti ühiskonnas lõimimist toetavateks tegevusteks toetuse andmise tingimused“ ajavahemik. Uueks ajavahemikuks on 01.01.2015 – 30.06.2023.

Püstitatud eesmärkide saavutamiseks korraldab ja reorganiseerib sihtasutus oma tegevusi paindlikult, vastavalt kehtivatele võimalustele. Haldusülesannete andjad ei ole avaldanud sihtasutusele soovi muuta Integratsiooni Sihtasutusega sõlmitud lepinguid või vähendada eraldatud toetusi muul viisil.